

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XIX.
évfolyam
6. szám
1974.
június
★
Ára:
60 fillér

Küldöttségünk
Indiában
★
A szakma
vonzásában
★
Élüzem
Kispesten

ELNÖKSÉGÜNK MÁJUSI ÜLÉSÉN

Megvitatták az újítók, a politikai oktatás és a sportmozgalom helyzetét

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK ELNÖKSÉGE május 30-i ülésén tárgyalta az újítómozgalom tavalyi eredményeiről és a további tennivalókról szóló vezérigazgatósági beszámolót, melyet kiegészített a központi újítási tanács jelentése.

Az elmúlt évben csökkent az elbírálatlan javaslatok száma. Az újítások széleskörű hasznosítását segíti a bevált ésszerűsítések leírásainak rendszeres közlése a posta hivatalos lapjában, a tapasztalatcsere. Mind több helyen terjed a szakvéleményezői munka számonkérése. Elevenebbé vált az újítókkal való kapcsolat; törekvés tapasztalható újítókollektívák szervezésére, jelentősebb feladatok megoldásához a fiatalabb szakemberek bevonására a mozgalomba.

A postavezérigazgatóság irányelveket adott ki a mozgalom fejlesztésére minden közép- és alacsonyabb szintű munkatársaknak, műszaki konferencián tanácskozott újítóival, és újítási szakembereivel. A vezérigazgatóság három postai szabadalmat értékesített 10 évre szóló szerződéssel. A közép- és alacsonyabb szintű munkatársak közül különösen a területi igazgatóságok törekvésének újítók népszerűsítésére, további alkotó, műszaki, szervezési munkára mozgósításukra. Terjed az „egy hivatal – egy újítás” debreceni kezdeményezéssel mozgalom is.

A benyújtott újítási javaslatok száma 1973-ban nőtt, az elfogadott javaslatok 433-ról 537-re, a hasznosított újítások száma pedig 422-ről 484-re emelkedett. Csökkent a hasznosított arány, az igen magas 97,4 százalékról 90,1 százalékra. Ez arra mutat, hogy a javaslatok elfogadásakor még nem mindenben tisztázták a megvalósítás és az üzemi használatba vétel részkerdeit. Mindezek mellett növekedett az anyagi elismerés mértéke, mintegy 837 ezer forint. Örvendetesen emelkedett a pénzben kimutatott, kalkulált újítások értéke.

AZ ÚJÍTÓMOZGALOM SZÁMSZERŰ ADATAI
Lendülettel fejlődött a mozgalom. Az összkép kialakulásában továbbra is az igazgatóságok járnak élen. Az összes – postán benyújtott – javaslatból a Rádió és Televízióműszaki Igazgatóság 8,9, a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság 9,4, a debreceni Postaigazgatóság 19,5, a soproni és miskolci Postaigazgatóság pedig 10,8 százalékban vette ki a részét. A beérkezett javaslatok hasznosításában is élen jár a Rádió és Televízióműszaki Igazgatóság.

Az újítómozgalom ellenőrzéseinek tapasztalataiból megállapítható, hogy a gazdasági és szakszervezeti szervek többségükben helyesen látják a mozgalom jelentőségét, s ma már egyre többen tesznek a dolgozók aktivitásának kibontakoztatásáért – állapítja meg a KUT jelentése. Megállapítható az is, hogy az újítómozgalomban igen fontos az újítási előadók felkészültsége és rátermettsége.

Az elmúlt év második felében tartott újítási ankéton világosan kifejezésre jutottak a szakszervezetek az újítók iránti igényei. Ugyanakkor a dolgozók is szintén feltárták a problémáikat. Az újítási ankéton szerzett tapasztalatok tették – egyebek mellett – szükségessé a postás újítók IV. országos tanácskozásának megtartását, melyen célkitűzéseket fogadtak el a mozgalom továbbfejlesztésére. Ezek közül is legfontosabb: 1975. év végéig 5–6 százaléka kívánatos emelni a postás dolgozók részvételét az újítómozgalomban.

Elnökségünk a jelentéseket elfogadta. Egyetértett a javaslatokkal, hogy – többek közt – felül kell vizsgálni az újítási díjak finanszírozási és elszámolási rendszerét és olyan megoldást bevezetni, amely központi keret terhére biztosítja az újítási díjak elszámolását. Az elnökség szükségesnek tartja, hogy az újítómozgalom az eddiginél hatékonyabban hasznosítsa a szolgáltatások minőségének javítására. Fel kell karolni az erre irányuló kezdeményezéseket. A szakmai vezetők és a szakszervezeti szervek nagyobb felelősséggel törődjenek az újítások helyes és igazságos elbírálásával és ennek gondját ne az újítóknak bízzák. Az újítási díjak ösztönzőbb legyenek, kisebb jelentőségű újítások is részesüljenek kellő anyagi elismerésben. Kapjanak nagyobb nyilvánosságot, propagandát az újítók és munkásságuk.

Napirenden szerepelt az 1974/75. évi szakszervezeti politikai oktatás előkészítése. A régióegyesületek és a helyi politikai szükségleteknek jobban megfelelő témaválasztás érdekében a „Társadalmunk időszerű kérdései” és „A munkahelyi élet időszerű kérdései” tanfolyamok 9–9 témát tartalmaznak. Közülük 3 a politikai tömegmunka szempontjából kiemelten fontos, ezért a tanfolyamokon kötelező azokat megtárgyalni.

A TESTNEVELÉS ÉS SPORTMOZGALOM
A negyedik napirendként szerepelt. Az 1969-ben eltelt időszak óta a postás dolgozók körében növekedett a tömegsport iránti érdeklődés és a résztvevők száma. Ma a szervezett dolgozóknak mintegy 8–9 százaléka sportol rendszeresen. A hivatali, üzemi tömegsport szervezői az alapszervezetek mellett működő sportszervezetek, melyek száma évről évre nő – 1973-ban már 230. Budapesten a PSE pályán évente megrendezett üzemi bajnokságokon a budapesti hivatalok, üzemek 170–180 csapatában, mintegy 1200 dolgozó versenyez rendszeresen. Népszerű a postás kulturális és sportnap, amely a dolgozók legjelentősebb tömegsport találkozója. Szervezettségben, színvonalban sokat fejlődtek a területi szakszervezeti tanácsok tájlelő, összetett, sportágankénti kupaversenyei. Közvetve a természetjárás, az elmúlt évben szervezett 384 túrán csaknem hitelesen vettek részt.

A római-parti vízitelep megnyitásával erőteljes fejlődésnek indult a postás vízisport. Folytatódik a munkahelyi testnevelés elterjesztése. Jelenleg 10 hivatal, üzem 21 üzemi részében átlagosan négyszáz dolgozó – többségük nő – vesz részt a munkahelyi testnevelésben. Az ország területén 18 postás sportegyesület működik, melyek vezetése, társadalmi aktivizálása elismerésre méltóan dolgozik.

Valamennyi szakszervezeti szervnek feladata a postás dolgozók körében a tömegsport további széleskörű és aktív kibontakoztatása; a fizikai és szellemi képességek szellemi fejlődésének segítése, az egészség károsodásának megelőzése, a szabad idő hasznos és kulturális eltöltésének érdekében. Ennek érdekében az elnökség törekszik arra, hogy az e célra fordítható anyagi eszközök – a lehetőségekhez mérten – növekedjenek.

TUDOMÁSUL VETTE AZ ELNÖKSÉG
A posta 1973. évi részesei alapján képzéséről és felhasználásáról szóló tájékoztatót, majd egyetértett az 1974. évi részesei alap felhasználási előirányzatával. Ennek értelmében nem pénzbeni részeseire 56,7 millió forint, pénzbeni részeseire 134,8 millió forint kerül felhasználásra. 10,9 millió gyermekjóléti intézmények fenntartására, 7,5 millió vállalati üdülők fenntartására, 12,5 millió forint szociális, kulturális és sportcélú fordítható.

NAPIRENDEN

A KISHIVATALI DOLGOZÓK HELYZETE

A legutóbbi központi vezetőségi ülésen is elhangzott az ez év főbb feladatai között, hogy fokozott figyelmet kell fordítani a postás dolgozók kisebb rétegeinek, csoportjainak sajátos problémáinak feltárására és azok megoldására.

Elnökségünk mindezek figyelembevételével a területi szakszervezeti tanácsok segítségével megvizsgálta a kishivatali dolgozók élet- és munkakörülményeinek jelenlegi helyzetét, s javaslatot tett a szakszervezeti munka hatékonyságának növelésére és továbbfejlesztésére. A kishivataloknál több mint 11 ezren dolgoznak. A postás dolgozók közül a legközvetlenebb a kapcsolatuk a lakossággal. Munkájuk, magatartásuk erősen befolyásolja a közvéleményt és a posta munkájáról alkotott értéktételeket.

Kedvezőbb nyitvatartás

A postás dolgozók e rétegével a területi szétszórtság miatt nehezebb és körülményesebb a törődés és az érdekképviselet biztosítása. Munkakörülményeik, szociális és kulturális ellátottságuk sokban eltér a nagyhivatalban dolgozó szaktársaikétól. A szakszervezeti munka a jsz-ok tevékenységétől, a szakszervezeti tisztviselők rátermettségétől nagymértékben függ. Az utóbbi évek intézkedései nagymértékben könnyítették a kishivatalokban dolgozók munkafeltételeit és körülményeit. A bérrendezés során átlagbérük növekedett, s a differenciálásra is gondot fordítottak az igazgatóságok, kedvezően alakultak a bérén kívüli juttatások is.

A vasárnapi nyitvatartás megszüntetése, a szombat délig történő nyitvatartás, valamint a 44 órás munkahét bevezetése nagymértékben javította a felvételi szolgálatban dolgozó helyzetét. A kedvezőbb nyitvatartási idő bevezetése óta javult a munkaerőhelyzet, létszám gondok is főleg ott jellemzők, ahol a munkahely az élet- és munkakörülmények minimumát biztosítja a dolgozóknak.

A munkaidő-csökkentésre vonatkozó intézkedések kedvező visszhangot váltottak ki a dolgozók körében. Jó hatással bíztak a bizonyultak. Késztelen, hogy az éves szabadságok és az ösztönzést szabadságok biztosítása nem kielégítő. Az állandó helyettesi létszám csupán elvileg biztosítja a szabadság és betegség miatt kiesett dolgozók pótlását. A kiegészítő leg több helyen csak úgy tudják szabadságukat kiadni, hogy valamelyik családtagjuk végzi helyettük a munkát. Biztató az a kísérlet, amelyet a Budapest-vidéki Postaigazgatóság két megyéjében kialakítottak a kiegészítő-helyettesi rendszerben.

Bár a kishivatalok átépítésére, korszerűsítésére, új bútorokkal és berendezési tárgyakkal való ellátására az utóbbi időben is komoly gondot fordított a posta, a lemaradások végleges felszámolása, a postaházak felújítása hosszabb időt és az eddiginél tervszerűbb munkát igényel. A szociális és egészségügyi ellátottság hátrányosabb, mint a nagyhivatalokban dolgozóké. Gyakran tapasztalható kisebb-nagyobb hiányosság a tisztálkodási lehetőség, az öltözők, a fűtés, a világítás terén.

Üzemi demokrácia – áttételesen

A munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom az utóbbi években egészségesen fejlődött. Jelentős hatással vannak e versenyformák a postai szolgáltatások színvonalának és minőségének javítására, elősegítik a dolgozók általános és szakmai műveltségének növelését is. Az ifjúsági versenymozgalomban rendkívül alacsony a részvétel és ezt még súlyosbítja az időközben lemorzsolódó versenyzők nagy száma.

A kishivatalok dolgozói nagy többségükben szervezett dolgozók. A jsz-ok szervezettége legtöbb területen megközelíti, illetve eléri a 95 százalékot. Nem ritka az olyan jsz, ahol valamennyi dolgozó szakszervezet tagja. A jsz-ok tisztviselői évente két alkalommal küldött-taggyűléseken találkoznak a dolgozókkal. A taggyűlések népszerűek, szívesen vesznek ezeken részt nemcsak a küldöttek, de a többi dolgozók is. Sokat változott a taggyűlések hangulata, többen foglalkoznak a közösséget érintő kérdésekkel. A területi szétszórtság miatt a jsz-ok és a dolgozók közti kapcsolattartás többnyire a telefonra korlátozódik. Az üzemi demokrácia csak közvetett, áttételes formában jelentkezik. Kevés a kapcsolat az igazgatóságokkal és a tsz-októl is rendszeresebb segítséget igényelnek.

Bár a bérfejlesztési és jutalmazási keretek elosztása során meghallgatják a jsz-ok titkárait véleményüket, arra már ritkán kerül sor, hogy a kérdésekben területi vélemény is szülessen. A jsz-ok nem mindig élnek önállóan véleményezői és ellenőrzési jogukkal sem.

A felsőbb szakmai vezetéssel a kishivatali dolgozók kapcsolata laza. Szinte teljesen a területi biztósokra szorítkozik. A szakszervezeti taggyűlés szintén egyetlen lehetőség arra, hogy a posta előtt álló feladatokról, tervekről és eredményekről tájékozódhassanak. Az elnökség foglalkozott a kishivatalokban dolgozók szakképzettségének, általános műveltségének, politikai

nevelésének helyzetével is. A munkaerő-fluktuációs folyamat lelassulása megállította a képzettségi helyzet további romlását. A tanulást nehezítő, sajátos körülmények figyelembevételével csak lassú javulás észlelhető a kishivatali dolgozók között végzett kultúr-nevelő munka területén. A bizalmi oktatás új rendszere növelte a tanulási kedvet, és 1002 bizalmi közül 866-an tanultak ebben az oktatási formában az 1973/74-es oktatási évben.

Törődünk többen gondjaikkal

A kishivatali dolgozók és az állandó helyettesek érdekében hasznos javaslatok egész sorát vitatta meg és fogadta el az elnökség. Többek között azt, hogy a kishivatalok szociális, egészségügyi és kulturális ellátottságának hiányosságait gyorsabb ütemben számolják fel az igazgatóságok, az új kishivatalok kialakítása során a távlati igényeket figyelembe véve készítsék el a terveket és a megvalósítás is igényes legyen. A nagyobb forgalmat lebonyolító hivatalokat lássák el munkát könnyítő kisgépekkel, munkaeszközökkel.

A jövőben tervszerűbben foglalkozzanak a szakszervezeti szervek a dolgozók egyéni gondjainak megoldásával, segíteni kell a munkaversenymozgalom, szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztését. A dolgozók tájékoztatása, az üzemi demokrácia és a szakszervezeti munka fejlesztése érdekében a jsz-ok munkáját az eddiginél jobban kell segíteni, növelni a választott tisztviselők gyors és részletekre kiterjedő tájékoztatását, nagyobb figyelmet fordítani a dolgozók észrevételeinek, javaslatainak továbbítására és pontos intézésére.

Makai Attila jól tudja, hogy a hajók gondozása is a sporthoz tartozik (Képriportunk a 7. oldalon.)

A SZAKSZERVEZETEK ÉS A NÉPESEDÉSPOLITIKA

Duschek Lajosnének, a SZOT titkárának sajtótájékoztatója

A szakszervezeti mozgalom számos feladatot kapott a népesedéspolitikai határozat végrehajtásának támogatására. Erről tartott sajtótájékoztatót Duschek Lajosné, a SZOT titkára a Magyar Sajtó Házában. Hangsúlyozta, hogy a szakszervezeteknek a munkahelyeken kell megteremteni a dolgozó nők és a fiatal anyák, gyermeket váró asszonyok kellemes és jó körülményeit. A SZOT irányelvei mindezt meghatározzák és ennek figyelembevételével a szakmák felülvizsgálták, hogy a szociálpolitikai irányelveket miként érvényesítik, hogyan módosítják az üzemekben.

A számítások szerint az idén — mondta a többi között Duschek Lajosné — 40 ezerrel több újszülött világra jött várjuk, mint tavaly. A múlt év vételek száma is 43 százalékkal kevesebb, mint korábban. Ez az öröndes esemény több irányú munkát ad a szakszervezeteknek.

Az idő, amely a népesedéspolitikai határozat megjelenése óta eltelt, igen sok kedvező eredményt hozott: a munkahelyeken igyekeznek több pénzt biztosítani a szociális célokra, a többgyerekeseknek rövid idő alatt kívánják, a beadott igényeik szerint, lakásproblémájukat megoldani. Ugyanakkor ellentmondások is felmerültek. A munkafeltételeket javították, de egyes iparágakban és munkahelyeken növekedett a nők fizikai leterhelése. A szakszervezeteknek az az álláspontjuk, hogy például új textilipari gépek beállítása esetében nem lehet az emberek kárára megtakarítani egy esetleges drága, úgynevezett felügyelői szék beszerzését. Az építőknél és a vegyiparban növekedett a segéd munkások között a nők aránya, ez azt jelenti, hogy a fizikai megterhelésük a korábbinál nagyobb.

Vállalatok jelezték, hogy a gyermekintézmények fejlődését gátolja az építőipari árak emelkedése. Azt javasolják, hogy ezeket a szociális létesítményeket sorolják a fix áras kategóriában. A szakszervezetek támogatják a gyermekintézmények továbbfejlesztését, ugyanakkor a gyer-

mekgondozási segélyrendszer is. Mind a kettő ösztönözi a népi érdeket. Bár a bölcsődeskorúak intézeti elhelyezése és a gyermekgondozási segélyen levők együttes száma a 0—3 éves korú gyerekek 70 százalékanak helyzetét megoldja, de sokkal több nő menne vissza egy év után dolgozni, ha mód lenne gyereke elhelyezésére. A három éven felüli gyerekek óvodai elhelyezése rendkívül nagy gond. Mint a SZOT titkára megállapította, általában időarányosan teljesítik a gyermekintézményi hálózat fejlesztését, de az igényekhez képest nagy az elmaradás.

Az előadó a továbbiakban

EMLÉKEZÉS 1919 MÁJUSÁRA

Május 26-án ragyogó napsugaras, kellemes idő kísérte az 1919-es Postás Vörös Ezred veterán harcosait és kísérőiket, akik több évtizedes hagyományukhoz híven ez évben is lerótták kegyeletüket Miskolc védelmében hősi halált halt bajtársaik tiszteletére emelt emlékművek előtt.

Felsőzsolca—Gesztesy—Onga községek kisdobosai és úttörői ezen a napon a koszorúzási ünnepségek befejezése után tettek fogadalmat úttörőcsapatunk zászlaja és a vörös zászló egykori védelmezői előtt.

Idős kezek remegő meghatottsággal kötötték meg a kispajtásokat vörösnagyaknak, és a múlt emlékeinek felelevenítésével indították el őket az úttörőélet, a közösségi munka felé.

Az idő, a kor eljárt felettük, sokan közülük már nem is vállalkozhattak az útra, de a 16 fehér hajú vörös katona ismét fiatalállá vált a pajtasok között, és meghatottan emlékeztek a régi időkre, volt bajtársaikra, harcostársaikra.

arról a szakszervezeti törekvésekről beszélt, hogy az üzemi orvosi hálózaton belül a nőgyógyászati rendelés megelőző tevékenységgel is foglalkozzék. Szólt Duschek Lajosné az üdültetés helyzetéről, a nagycsaládok pihenésének biztosításáról is. Majd felhívta a figyelmet, hogy nagyon sok üzemben az emberek nem ismerik jogukat, ezért a helyi mozgalmi szervek feladata, hogy azokról rendszeresen tájékoztassák őket. Befejezésül a dolgozók és a szerződésben működő pedagógusok, kereskedelmi alkalmazottak, egészségügyiek és mezőgazdasági dolgozók érdekvédelméről beszélt.

A Posta Központi Műszaki Hivatal jubileumi ünnepélye

Bensőséges, családi hangulatban ünnepelte meg a Postás Művelődési Központban a Posta Központi Műszaki Hivatal alapításának 25. évfordulóját. A jubiláló hivatal, bár nem tartozik a nagy postaszervek közé, a magasfokú szakmai felkészültséget igénylő, fontos hírközlési feladatok biztosításával jelentős helyet foglal el a Magyar Posta szervezetében.

Az elmúlt 25 év eredményes szakmai munkáját, a fontos feladatok végrehajtásánál tanúsított lelkes és magas színvonalú tevékenységet, a hivatal dolgozóinak példamutató helytállását hangsúlyozta ki ünnepi megemlékezésében Horn Dezső miniszterhelyettes. A több évtizedes postai munkaviszonyát, gazdag szakmai tapasztalattal rendelkező törzsgárdatagoknak Horn Dezső elvtárs miniszteri kitüntetések és elismerések, a szakszervezeti munkában is élenjáróknak szakszervezeti kitüntetések nyújtott át. A hosszú időn keresztül jó eredményt, a szocialista munkaversenyben és a brigádmozgalomban kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozóknak Bezzegh István igazgató szakmai kitüntéseket és jutalmakat nyújtott át.

PIHENŐNAP KÖZMEGELÉGEDÉSRE

Ahol a postafőnök közéleti ember

Vajda István, Szabó Istvánné és Kelner Gyula

A bicskei postahivatal főnökének, Kelner Gyulának a szobájába akkor toppantam be, amikor harman ülték körül az asztalt, fontos tanácskozás folyt éppen.

— Elnézést, ha zavarok...

— A világról se zavar, a szokásos megbeszélésünket tartjuk, a hivatal dolgozóit illető minden közügyet közösen beszélünk meg.

És Kelner Gyula hivatalvezető bemutatja beszélgető partnereit: Szabó Istvánnét, a munkahelyi bizottság titkárát, aki egyben a „Petőfi” szocialista brigád vezetője és Vajda István kézbesítőt, aki a szakszervezet járási bizottságának elnöke. Kelner Gyula nemcsak hivatalvezetői minőségben van jelen, hanem egyben ő a járási bizottság titkára is.

— Most miről tanácskoznak?

— A 44 órás munkahéttel kapcsolatban a heti pihenőnapról. Úgy igyekezünk a pihenőnapot megállapítani, hogy az a hivatal munkájában se okozzon fennakadást, a község lakosságának se legyen kára belőle, de az érdekelt postai dolgozónak se essék sérelme.

— És sikerült közmegele-

désre rendezni a szabadnap kérdését?

Kelner Gyula:

— Teljes mértékben. Legfeljebb ha az okoz fennakadást, hogy egy kézbesítő állás, valamint egy hírlapkezelési poszt betöltetlen. De ezt a munkát a többiek elosztják maguk között és már meg is szűnt a nehézség.

A hivatalban 12 tiszt beosztású dolgozó, 9 kézbesítő és 5 hírlapkezelő teljesít szolgálatot. Két kézbesítő hírlapot is kézbesít, így a munka menetében semmi fennakadás nincs.

Két szocialista brigádba tömörülve dolgoznak a bicskei postások. A tiszt beosztásúak — mint már írtuk — a „Petőfi” brigádban, a kézbesítők pedig a „Táncsics” brigádban. Mindkét brigád 1962-ben alakult és azóta számos oklevelet, ezüst és bronz fokozatot ért el. A hivatal dolgozóinak átlagéletkora 30—32 év.

— A kézbesítők között vannak idősebbek és fiatalabbak — tájékoztat Vajda István —, átlag úgy fele-fele arányban.

— Nem okoz ez sürölődést?

— Kezdetben előfordult ilyesmi, de ma már nem. Na-

gyon jó a szellem a kollektíván belül.

Kelner Gyula, aki kerekén 25 éve a bicskei hivatal vezetője, itt kezdte postaspályáját 1940-ben. Mint bennszülött, jól ismeri a község gondjait annál is inkább, mert 12 éve a Népfőnt szorgalmas, fáradhatatlan aktívája, jelenleg a népfőntbizottság titkára.

— Nem vonja el a postai munkától a közéleti szereplés?

— Egyáltalán nem, hiszen a postás munkája a község valamennyi lakosának az életéhez kötődik, ismerni kell a lakosságot, csak így lehet szervezni, agítani, eredményt elérni. Sőt hadd mondjam el: Vajda István szaktárs is szorgalmas társadalmi munkás, ő a kertbarátok társulásának szervezője. De ha arról van szó, hogy agítani, szervezni kell, ez a „népfőntbetegség” átragad a többi dolgozóra is. Bicskén nem nehéz a szervezés, ha társadalmi munkáról van szó. Csak egy szót: tavalyi tervünk 1,5 millió forint társadalmi munka volt, és 2,3 millió lett belőle. Ebből a postások alaposan kivették a részüket.

Balogh József

BESENYEI MIKLÓS:

Szakszervezetünk küldöttsége Indiában

Az Indiai Postás Dolgozók Szakszervezetének meghívására ez év márciusában háromtagú küldöttségünk Indiába látogatott, s ezután néhány napot Sri Lankában töltött. A szakszervezetünk közötti évek óta fennálló szívélyes, baráti kapcsolatok jelentős állomása volt ez az utazás, amely sokban különbözött az egyre bővülő nemzetközi kapcsolataink következtében lassan megszokottá váló hivatalos látogatásoktól. India nemcsak a nagy távolság, a mienktől annyira különböző természeti és éghajlati viszonyok miatt más világ. A trópusi növényzet gazdag pompája, az ázsiai városok utcáinak hihetetlenül színes, tarka forgataga, a páratól nehéz levegő — vagyis mindaz, ami ott természetesen, de számunkra egzotikum — elkápráztatja és kifárasztja az utazót. Küldetésünk és az a baloldali munkásszervezet, amelynek a magyar postás dolgozók képviselőiben vendégei voltunk, lehetővé tette számunkra, hogy a képeslapok és az útleírások Indiájánál többet lássunk, teljesebb és igazabb emlékeket, tapasztalatokat hozzunk magunkkal.

Súlyos teher a múlt öröksége

A kontinens nagyságú, hatalmas India közel három évtizede nyerte el függetlenségét. Fejlődő ország, de még sokáig nem hever ki a kétszáz éves gyarmatosítás szörnyű következményeit. Gazdasági erőforrásai nem elegendők ahhoz, hogy a rendkívül gyorsan szaporodó, ötszázötvenmillió népnek munkalehetőséget és elfogadható életkörülményeket biztosítsanak. Az átlagos életszínvonal a hetvenes évek Európájában élő ember számára elképzelhetetlenül alacsony. Csak a munkaképes férfiakat számítva véve mintegy százmillió a munkanélküliek száma, igen gyakori tehát az olyan népes család, amelyben egyetlen kereső sincs. A ma gondjaira súlyos teherként nehezedik a múlt társadalmi öröksége is, a régi életforma, a vallási hagyományok, az írástudatlanság, a nők kiszolgáltatottsága. Ilyen körülmények között más értékkel bírnak a számunkra természetes, megszokott dolgok az emberi kapcsolatoktól, a társadalmi együttélés szabályaitól kezdve egészen az apró, hétköznapi tárgyakig.

A gyarmatosítók elleni harcban edződött indiai munkásszervezetek jelentős erőt képviselnek a belpolitikai küzdőterén. Súlyos teher azonban, hogy a munkásszervezet nem egységes, s a megosztottság mind a politikai pártokban, mind a szakszervezetekben akadályozza az erők teljes koncentrációját és az egységes fellépést. A sokféle szervezetet tarka sokaságából kiemelkedik az Indiai Kommunista Párt, amely egyike a legrégebben alakult pártoknak, s 1947 óta legalisan működik. Tekintélye, befolyása, akcióinak hatása egyre fokozódik, annak ellenére, hogy pártszakadás következtében Marxista Párt néven kinarabált frakció alakult. A műveltebb, öntudatos munkások a Kommunista Pártot támogatják. A Marxista Pártnak

nincs jelentős tömegbázisa, hatóköre Kerala és Nyugat-Bengália államok legelmaradottabb, legszegényebb vidékeire korlátozódik.

Egységes központ létesítése a cél

A kommunista viszonya a kormányhoz — amely maga sem egységes, hiszen a bal- és a jobb szárny nézetei, programtervei között nagy a távolság — ellentmondásos. A jelenlegi bonyolult és feszült belpolitikai helyzetben a kommunisták taktikai okokból jobban segítik a kormányt, mint korábban, s több kérdésben a Kongresszus Párttal azonos állásponton vannak.

Az indiai szakszervezetek mintegy ötmillió dolgozót tömörítenek. Felépítésük — különösen a postás szakszervezet — erősen emlékeztet az angol szakszervezetekre. Más-más politikai párt befolyása alatt több nagy szakszervezeti szövetség van, s egy-egy iparágban, foglalkozási ágban belül is több különböző irányzatú szervezet működik. A szövetségek — a taglétszám növelésén kívül — legfontosabb szervezési feladatnak tartják azt, hogy az egyes szakmákban belül egységes szakszervezeti központokat hozzanak létre.

Indiában ötszáz ezer postás dolgozó van, de közülük a falvakban kétszázötvenezeren csak részmunkaidősök. A két szakszervezetnek, a forgalminak és a műszakinak, melyek szövetséget alkotnak, elvileg háromszáz ezer tagja van, a tagdíjat fizető, aktív tagok száma azonban kilencvenezer. A százötvenezer postahivatalban összesen négyezer alapszervezet működik. A szakszervezet, abból az elvből kiindulva, hogy a szervezetben belül az erők egységesek maradjanak, nem tartozik egyetlen politikai párttal sem. A valóságban a pártok hatása természetesen nem kerülhető el, befolyásolja és formálja a szakszervezet politikai irányvonalát, akcióprogramjait.

A szakszervezet anyagi bázisa igen gyenge, s ez harci módszereiket is meghatározza. 1968 óta tartózkodnak a munkát beszüntető sztrájkoktól, nem akarják elveszíteni a tömegek bizalmát. Akkor az országos sztrájk során ötvenezer postás dolgozót bocsátottak el és húszreztört börtönöztek be. Ez ártott a szakszervezet tekintélyének, hiszen nem volt elég pénz a sztrájkolók és a kenyér nélkül maradtak megsegítésére. A hatalmas munkanélküli tartaléksereg állandóan a munkaadók rendelkezésére áll, ezért a sztrájkok kimenetele nagyon kétséges. A szervezetet dolgozók követeléseik elfogadtatására ma határozottabbnak tartják az éhsztrájkokat.

Alacsony bérek, emelkedő árak

Az indiai posta technikai, műszaki színvonala alacsony, a távbeszélő központokat kivéve a mienkhez képest a munkakörülmények elmaradtak.

A gazdasági fejlettséget tekintve, és a többi munkalehetőséghez hasonlítva azonban ez nem meglepő. S a munkakörülményektől függetlenül a legnagyobb érték, ha valakinek állandó munkája, biztos megélhetése van.

A postás dolgozók bére széles skálán mozog, de az átlag alacsony. A legkevesebb bér havi 160 rúpia, amely 480 forintnak felel meg, a közepes 180 rúpia (540 forint), a kiemelt, amelyet a bankszolgálatot ellátók kapnak 260 rúpia (780 forint). A miniszter havi 3500 rúpiát keres (10 500 forint). A kormány mellett külön bérbizottság működik, amely vizsgálja a bérek alakulását, és javaslatot tesz azok emelésére. A bizottság legutóbbi ajánlatát a szakszervezetek nem fogadták el, s a tárgyalások, alkudozások azóta is folynak. A legnagyobb problémánk, hogy az egyébként sem alacsony árak gyorsan emelkednek. Például egy kiló kenyér négy rúpia (12 forint), egy kiló kecskehús 9 rúpia, egy kiló hal vagy rák 23 rúpia.

A postán a napi munkaidő nyolc óra, éjszaka csak hat óra. Néket éjszakai szolgálatra nem osztanak be, nem szociális meg gondoldásból, hanem évszázados szokások miatt.

Az alapszabadság kilenc nap, amely a nemzetközi ünnepekkel együtt tizenkét napra emelkedik, s a szolgálati idővel növekszik. A nyugdíjkorhatár egységesen 58 év, a nyugdíj összege a fizetés 33 százalékából és 12 százalék egyéb pótlékból tevődik össze. Az ingyenes orvosi és gyógyszerellátáson kívül más szociális juttatás nincs. Betegség esetén összesen 20 nap betegszabadság illeti meg a dolgozót, amelyre keresetének 50 százaléka jár.

A lakáskörülmények rendkívül rosszak. A kormány kevés lakást épített, s a magántulajdonban levő lakások bére 1965 óta több mint a kétszeresére emelkedett. A postás dolgozóknak csak egy töredéke, mindössze négy százaléka lakik szolgálati lakásban.

Egymás jobb megismerése érdekében

Ezek az adatok, ha vázlatosan is, de képet adnak az indiai postás dolgozók helyzetéről, amely természetesen csak személyes tapasztalatokkal, élményekkel együtt lehet igazán teljes. Az indiai elvtársakban, postás dolgozóknak rendkívül szívélyes, őszinte, lelkes és érdeklődő emberek ismertünk meg. Gazdag programot, sok munkátálálkozót, üzemlátogatást szerveztek számunkra. Bármerre jártunk, meleg szeretettel, egy szocialista ország népének kijáró tisztelettel fogadtak. Mindent hallani akartak hazánkról, a magyar postás dolgozók életéről, munkájáról. Elismeréssel nyilatkoztak szocialista rendszerünk, a Magyar Posta és szakszervezetünk eredményeiről.

Megállapodtunk abban, hogy a jövőben gyakrabban találkozzunk, kapcsolatunkat konkrétabb, szélesebbé tesszük. Erre erős igény él az indiai elvtársakban és bennünk is. Rendszeresen cserélünk vezető szintű és tanulmányi delegációkat. Egymás jobb megismerése, a személyes tapasztalatok teszik valóságossá és élővé a munkaszerződést, a szolidaritást, amely hozzásegít bennünket ahhoz, hogy egységesen lépünk fel a nemzetközi fórumokon, és becsülettel szolgáljuk a magyar dolgozók és a nemzetközi munkásszervezet ügyét.

2 POSTÁS DOLGOZÓ

A Posta Központi Javító Üzemében 430-an dolgoznak, s ebből 153 26 éves aluli fiatal. Érthető hát, hogy az „üzemi négyesszögön” belül itt különösen erős a KISZ pozíciója és a szakszervezeti bizottság is fokozott gondot fordít a fiatalok érdekeinek védelmére, főleg a fiatal szakmunkások beilleszkedésének segítésére.

Fürstinger József szb-titkár nem titkolja, hogy az elsődleges gond náluk is a lakáskérdés. Már többféleképpen megpróbáltak megoldást találni fiatal dolgozók lakásgondjainak enyhítésére — sajnos kevés eredménnyel. A hozzájuk hasonló középszintű postaszerv anyagi helyzete nem engedi meg az önálló vállalkozási lakásépítést, ezért megpróbálták „beszállni” a budapesti KISZ-bizottság lakásépítési akciójába. Tervez felváltatni volna társadalmi munkában a centenáriumi KISZ-lakótelep távbeszélőhálózatának és központjának elkészítését — mindmáig azonban nem sikerült meg egyezniük. Így az üzem jelenleg csak a telekszerzés megkönnyítésével, a célúvarok és a bontási anyagok biztosításával tudja segíteni a fiatal lakásépítőket.

A szakmunkások közül sokan azért mennek el az üzemtől, mert úgy gondolják, hogy egy nagyobb vállalatnál hamarabb tudnak lakáshoz jutni. Különösen 1972-ig volt nagyméretű „vándorlás”, tavaly 170 belépőt és már csak 180 kilépőt jegyeztek fel, s az arány ebben az évben még tovább javult. Mi tartja hát itt a fiatalokat?

— Elsősorban a munka jellege, mert a szakma vonzása élünk — mondja Koponyás Károly, az egyik szocialista ifjúsági brigád vezetője.

A SZAKMA VONZÁSÁBAN ÉLNEK

— Nagyüzemekbe, szalagok mellé, szériamunkára általában a képzetlenebb szakmunkások mennek, az igényesebbek sokkal inkább kedvelik a széles körű tájékozottságot igénylő, változatosabb, izgalmasabb, sokrétűbb egyedi gyártást, amit például itt a javítóban csinálunk. A munkánk jellege a szakmai fejlődésünket is sokkal jobban biztosítja. A másik dolog, ami miatt most már szintén érdemes itt maradni — a bérkérdés. Az idén áprilisban nálunk is végre hajtották a központi bérfejlesztést, a szakmunkások megkapták a 8, a betanított munkások pedig a 4 százalékot. Emellett 4,2 százalékos helyi bérfejlesztés is volt. Én 5 éve dolgozom itt, és jelenleg 2900 fo-

rintot keresek. Ehhez jön még havi 120–240 forint prémium, szóval igazán nem panaszkodhatom...

— A KISZ érdekvédelmi csoportja nagyon figyelt arra a bérfejlesztésnél, hogy a fiatalok fizetése is megfelelő arányban emelkedjék — mondja Sajti Ferenc KISZ-csücsitkár. — Szem előtt tartottuk azt, hogy a még nyilván kevesebb óráért kapó fiatalnak ugyanaz a százalékos emelés jóval kisebb összeget jelent, mint a magasabb óráéréknél. Ezt a különbséget főleg a helyi bérfejlesztés elosztásánál próbáltuk csökkenteni...

A fémipari üzemrészben, a Koponyás-brigádban dolgozik Déder György is. Ő sem áll-

hatja ki az unalmas szériamunkát, ezért jött ide.

— Nagyon jó szellemű a brigádunk, valamennyien fiatalok vagyunk, 21 év a brigád átlagéletkora. Különösen azért szeretem ezt a munkát, mert nap mint nap rengeteget tanulunk. A brigádvezetőnk műszaki főiskolára jár, én az esti szakközépiskolát végzem, de a többiek is tanulnak. Megbeszéljük a munkaforgásokat, megkonzultáljuk a szakirodalmat, folyamatosan képezzük magunkat, és ebben az üzem minden segítségét megad. S hogy mennyit fejlődünk, azt lemérhetjük a szakmai munkaversenyeken.

— 14 éves koromban kerültem az üzembe, azóta betanított munkás vagyok — mondja a fémipari szerelőműhely-

ben Németh Anikó. — Bátoran mondom, hogy itt mindenben segítenek bennünket. Már régóta tovább szerettem volna tanulni, először a gimnáziumot kezdtem el, de aztán igazat adtam az itteni vezetőimnek és biztatásukra beiratkoztam a szakmunkásképzőbe. A fizetésem is szépen javult és ami a legfontosabb: nem sokára már szakmá lesz a kezembem...

Ha már a nőknél tartunk, érdemes megemlíteni, hogy mit tesz az üzem a fiatal anyák védelmére. Úgyelnek arra, hogy az anyai hivatás teljesítéséből eredő munkaidőkiegészítéssel semmiképpen se jelenthessen keresetcsökkenést. A kismamák terhecségek ne gyedek hónapjától kezdve már nem normára dolgoznak — a prémiumot viszont továbbra is megkapják. A gyermekgondozásin levő fiatalasszonyok a bérfejlesztésből nem maradhatnak ki — sőt távollétiükben írásban értesítik őket arról, hogy a munkába való visszatérésükkor milyen bér-emelésre számíthatnak.

A bérfejlesztést persze nemcsak a fiatal anyák, hanem a leszerelt katonák is megkapják. Így történt ez Horváth Pál elektroműszerész esetében is. Ő már eleve úgy ment el katonának, hogy ide jön vissza dolgozni.

— Általános iskolás korom óta itt dolgozom, csak szakmunkásképzőbe jártam más-hová, mert itt elektroműszerészeket nem képeznek. Bevonzáskor felhívtak fizetést, leszereléskor szakszervezeti segélyt kaptam. No és fizetésemelést. Szóval elégedett vagyok, csak egyetlen nagy szívfájdalmam van: a lakáskérdés. Telkem sajnos nincs,

így kölcsönt nem igényelhetek. A tanácsnál ugyan beadtam az igénylést, de azt mondták, hogy legkorábban tíz év múlva számíthatok csak valamire...

A crossbar üzemből Erdész Erzsébet elektronikai műszerésznek egyelőre nincsenek lakásgondjai, a szüleinél lakik.

— Tavaly augusztusban kerültem ide, nem akartam szalagra menni, mert az borzasztóan lehangoló munka. Fél éve jöttem, mert nem ismertem senkit, de mindenki segített, úgy, hogy egy hét alatt „beilleszkedtem”. Eleinte még azt sem tudtam, hogy mi a telefonközpont, hogyan működik, s ma már én magam csinálom a „kártyákat”, az elektronikus paneleket. Nagyon érdekes a munkám, mert egy fajtából legfeljebb tízet kell gyártani, és utána már jön is a másik.

Erzsi 8,40-es órábérrel került az üzembe, most 9,30-at kap, és erre jön még havonta mintegy 140 forint prémium. Elégedett, de azt vallja: nemcsak a pénz a fontos. A jó közérzetet legalább ennyire segíti az érdekes, izgalmas munka, a jó brigád- és munkahelyi kollektíva, a továbbtanulási lehetőség és a tartalmasan, hasznosan eltöltött szabad idő. 1971-ben vállalati segítséggel és társadalmi munkával létesült a KISZ-klubjuk, amelyben a tv és a magnó mellett már sztereohangszórók is vannak. S hogy mi minden lesz még a klubban, az üzemben, az a jelenlegi feltételek mellett első sorban rajtuk, fiatalokon múlik. S az is, hogy gyümölcsözött-e a vállalat által kapott támogatást, mire tudnak jutni életükben, munkájukban...

Deák András

Az idősebb szakemberek szívesen segítenek a fiataloknak

A választott testületek beszámoltak a tagságnak

Az idei beszámoló értekezletek megtartására elnökségünk irányelveket adott ki, mely új vonásokat tartalmazott. Eszerint a beszámoló értekezleteket munkahelyi (osztály, műhely) bizottságokig kellett megtartani, területi szakszervezeti tanácsoknak nem kellett üléseket kibővíteni formában tartani, nem voltak határidők, csak a befejezés lett május hó 1-ig megjelölve, az alsóbb szakszervezeti szervek megelőzheték a beszámoló értekezleteikkel a felsőbb szerveket, végül a vezető testületeknek beszámolóikat nem kellett írásban elkészíteniük és kiadniuk.

A beszámoló színvonalának növelése érdekében az irányelvek tartalmi szempontokat jelöltek meg. Ennek megfelelően a beszámoló a következő fejezetekre épült: A postai feladatok végrehajtását segítő tevékenység. (Ezen belül a szocialista munkaverseny, a szocialista brigád- és az újtömegmozgalom.) Erkekvédelmi tevékenység. (A bér- és munkakörülmények javítása, valamint a dolgozók politikai, kulturális színvonalának fejlesztése érdekében tett főbb intézkedések.) Az üzemi demokrácia helyzete és fejlesztése érdekében végzett munka. (Ezen belül: a dolgozók hangulata, törekvések az üzemi demokrácia teljesebb érvényesülésére, a dolgozók igényei és javaslatai.) Az ifjúság körében végzett munka. (A fiatalok helyzete, igényei és magatartásuk értékelése.) Végül ajánlások, javaslatok.

Gyakorlati témák

A beszámoló értekezletek rendkívül zsúfolt időszakban bonyolódhattak le, melynek következtében a szakszervezeti szervek ülésein több napirend is szerepelt. (Beszámoló, kollektív szerződés, bérfejlesztés, munkaidő-csökkentés stb.). Ennek ellenére a beszámoló jellege, értéke, ünnepélyessége nem szenvedett csorbát.

A beszámoló az élet- és munkakörülmények alakulásáról, valamint a termelést segítő szakszervezeti tevékenységről igyekeztek teljes képet adni, ez általában si-

került is. Az üzemi demokrácia és az ifjúsági munka már nem kapott elég hangsúlyt. Több beszámoló az üzemi demokráciával csak bizonyos összefüggésben és nem kiemelten foglalkozott az ifjúság helyzetéről, a körükben végzett szakszervezeti munkáról csak általában szóltak, viszonylag kevés konkrétum említésével.

Kévs ajánlás

Sajnos, legkevésbé sikerült megvalósítani, hogy az az évi beszámoló olyan ajánlásokat, javaslatokat tartalmazzanak, melyek a választásokig meghatározzák a szakszervezeti szervek munkájának fő irányait és a tennivalókat. Javaslatok, észrevételek természetesen felmerültek, de ezek a beszámoló egyes részeiben szerepeltek külön kiemelés nélkül. Az üléseken nagy hangsúlyt kapott a kongresszusi munkaversenyhez való csatlakozás, sok hozzászóló a szocialista brigádok vállalásainak teljesítésére, illetve pótvállalások megtételére tett javaslatot.

Számos ajánlást tettek, vagy foglaltak el az élet- és munkakörülmények továbbfejlesztésére. Szorgalmazni kell további gyermekintézmények létesítését (Debrecen), leány szállás (Sopron) és postás lakóház (TIG) építését, nem beszélve az új üdülők létesítésére érkező általános igényről. A munkásszállás bővítését javasolták Sopronban.

Elhangzottak észrevételek a bérpótlék mielőbbi rendezésével (TIG), a takarítási átalány felülvizsgálatával (Pécs), az egyes munkakörökre vonatkozó képzettségi előírásokkal (Buv-ig) kapcsolatosan. Javasolták a 13 havi gyermekgondozási segély központi forrásokból való finanszírozását (Miskolc), valamint a Gyes megfelelő arányú kiterjesztését a 4 óras elfoglaltságokra is (Buv-ig).

Sokan foglalkoztak a szakszervezet rétegmunkájával. Az elfogadott ajánlások leginkább a kishivatali dolgozókra, a körzetmesterekre (Debrecen, Pécs), a kézbesítőkre (Sopron), a pályakezdő fiatalokra (TIG) hívták fel a figyelmet. Mind a TSZT-k ajánlásai, mind a

hozzászólók egy része kifejezetten foglalkoztak az üzemi, hivatali légkör javításával, az üzemi demokrácia helyzetével, továbbfejlesztésével. Felmerült a termelési tanácskozások jogkörének kibővítése (TIG, Pécs) iránti igény. Többen javasolták azt, hogy a szakszervezeti propaganda többet foglalkozzon az elért eredményekkel (Sopron, Szeged).

Javuló tömegkapcsolatok

A beszámoló értekezleten kedvező hangulat uralkodott, a hozzászólások tükrözték a postás dolgozók elégedettségét, amely az elért eredmények, a bérfejlesztés, az általános munkaidő-csökkentés következménye. A korábbiakhoz viszonyítva nem volt sok hozzászóló. Ez részben érthető is, mert a postás dolgozók széles rétegét érintő nagy problémák megoldódtak, csökkentek.

Az észrevételek igen nagy része olyan kérdésekhez kapcsolódott, amelyek a postás dolgozók kisebb csoportjait, szűkebb rétegét érintik. Eppen emiatt viszont kedvezően változott a hozzászólások közül a szakszervezeti munka értékelésével foglalkozók száma. Igen sokan a szakszervezet által végzett munka elismeréséről beszéltek, aránylag kevés bírálattal, kritika érte a szakszervezeti szervek tevékenységét.

Az az évi beszámoló értekezletek is bizonyítják, hogy a beszámolási rendszer bevált, szükség van rá. Egyrészt növeli a felelősségérzetet a tagság iránt, másrészt számadáskészítésre készíti a testületeket, a tisztségviselőket. A tagság a beszámoló értekezleteken összképet kap saját alapszervezete által végzett munkáról, így alkalma nyílik minden évben véleményét mondani a szakszervezeti szervek, a tisztségviselők munkájáról és lehetősége van megvitatni a legfontosabb kérdéseket. Ugyanakkor erősíti a tagságban azt az érzést, hogy a választott testületek értük tevékenykednek, ily módon erősödik a szakszervezeti szervek tömegkapcsolata, érződik a tagság meghatározó szerepének érvényesülése.

Garamvölgyi

A MUNKAI DŐ-CSÖKKENTÉS PÉCSETT

Amint a postai munkaidő-csökkentés bevezetése előtt megszólaltattuk az érdekelteket, ugyanúgy, most a gyakorlati alkalmazás után is megkérdeztük a Pécs I. megyei „postahivatalnál” egy-egy osztály képviselőjét, a munkaidő-csökkentés tapasztalatairól.

Péter Ferenc hivatalvezető mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy milyen sokat jelentett az az alapos előkészület, amely majd egy fél évig tartott a bevezetés előtt. Ez éreztette hatását a gyakorlatban is: az átmenet zavartalan volt.

Egyetemista kisegítő

Természetesen a kézbesítők hiánya a munkaidő-csökkentés után érthetően ma is probléma. Nem estek azonban kétségbe. Amíg a létszám fel nem töltődik — a mostani kedvező postai munkakörülmények hatására — harminc egyetemistát szerbekezdtek be kisegítő szombati munkákra. Azok örömmel fogadták őket. A diákok — már közvetlenül az első megbeszélés után — szabad idejüket feláldozva szívesen jöttek „társadalmi munkában” helyi ismereteket szerezni, tanulni. És amikor gyakorlati foglalkoztatásukra került sor, már mindegyikük ismerte saját járást, ahol szombatonként dolgozik.

A postai munka szeretetétől átitatott „örög” kézbesítők hangzottak, hogy ők azért féltek a postát, bejönnek szabad szombatjalkon is, legalább a beosztást elvégezni. Aztán hamarosan rájöttek, hogy ezek a lelkes fiatalok nem nagyon fogják mellé, a felváltottak nyugodtan pihenhetnek szabad szombatjukon.

Megszűnt a túlterhelés

Hasonlóan vélekedett Fábrián Ferenc szb-titkár, központi vezetőségi tag, a kézbesítési osztály helyi ellenőre is. Ahogy elmondotta, így mindjárt kezdetben megszűnt egy kézbesítő aggodalma is, hogy hiába lesz szabad szombat, amikor viszont be kell jönniük szombati napon dolgozni, a dupla anyag kézbesítését kettős intenzitással kell végezniük. Semmiféle túlterhel-

ség nem jelentkezett. Ragyogóan bevált az egyetemista helyettesítési rendszer.

A munkaidő-csökkentés gyakorlati bevezetésének zökkenőmentességét bizonyítja, hogy panasz sehonnan sem érkezett. A változás emberileg igen jó hatással van máris a dolgozókra. Láthatólag pihentebbek hétfőn. Most legalább nyugodtan tervezhetnek kirándulást, egyéb családi programokat. Így az ottani légkör is más lett — ahogy mondják. A gyakorlat bizonyítja igazán, hogy milyen nagy szakmai és emberi probléma oldódott meg a postán április 1-vel. Mint szakszervezeti vezető büszke arra, hogy valódi érdekvédelmi gond lett a múlté. Beszél arról a szorongásról is, hogy szabad szombat múltán esetleg majd a hétfői napok jelentkeznek túlterheléssel.

Minden bizonnyal közrejátszik az is, hogy más szervek szabad szombatjai miatt onnan sem jelentkeznek a napra túllontul sok postai anyagmennyiség. Rámutatott Fábrián Ferenc is, hogy belső postai vonatkozásban talán még jobban lehetne könnyíteni a kézbesítők helyzetén, ha a címszalagos lapokat, folyóiratokat, orvosi lapokat stb. megosztottan — a hét elejétől kezdve kapnák és ne hét végén zúdulna valamennyi a hivatalra.

Gölcser József postakézbesítő, MSZMP-alapszervezeti titkár ugyancsak helyesel Fábrián elvtárs tájékoztatásához. Elmondja, hogy a maga részéről annak örül, hogy a bevezetés megszüntette azt a fokozott munkaintenzitást, amely hovatovább már egészségtelen volt a kézbesítőknél. Láthatólag jobb kedvvel végzik most munkájukat. Azon sem volt nézeteltérés, hogy ki melyik szombaton kezdje a munkaidő-csökkentést. A „kiírást” mindenki egytől-egyig zokszó nélkül tudomásul vette és akinek be kell jönni dolgozni, az szívvel-lélekkel teszi.

A postaosztály vezetője, Kovács István azzal kezdte tájékoztatását, hogy a munkaidő-csökkentéssel kapcsolatos rendelkezéseket gyakorlatilag maradéktalanul végrehajtották. Alkalmazniuk kellett természetesen azokat a lehetőségeket is, amelyekre a felsőbb utasítás kitér. Így például nem mindig szombati napokon biztosítják a szabad időt. Voltak

olyanok, akik ezt nem szívesen fogadták. Kellő felvilágosítás után azonban belátták, hogy objektív tényezők, a szolgálat zavartalan ellátásának biztosítására más lehetőséget nem adnak.

Növekvő szombati forgalom

Kétségtelen, az osztállyal támadt leginkább nehézség a munkaidő-csökkentés nyomán. A felekkel való közvetlen, a személy szerinti érintkezés szinte kizárólag itt történik. A postai szolgálat minőségi kontrollja általában itt jelentkezik azonnal. A szakszervezet ezzel tisztában van, és ezért a szombati szolgálatok megszervezése itt különös gondot fordított. Még most, a bevezetés után több szombati nap elteltével, még mindig szinte óránként tesznek munkaszervezési intézkedéseket. Például, ha pénzügyvitelével folyamatosan látszó torlódás jelentkezik, a belső munkahelyről irányítanak át dolgozókat. A tények ugyanis azt mutatják, hogy a szombati felvételi forgalom egyre növekszik. Minden bizonnyal azért, mert a szabad szombatot mindenütt kihasználják. A felek elmaradt postai ügyeiket a hétfőre napon intézik. Talán csökkenést hoz majd a nyár, az üdülési idő. Akkor viszont számolni lehet az üdülőhelyek postai forgalmának hétfői emelkedésével.

Nehézséget okoz az is, hogy Pécs város kishivatalaitól szombatonként kisegítő munkára a megyei hivatalhoz beosztott dolgozók számára egyelőre szokatlan szám a nagyhivatali munkaintenzitás, az, hogy megszakítás nélkül, folyamatosan sor áll az ablak előtt.

Szabó Edit osztálybizottsági titkár, hírlapelfizető- és árus-ügyintéző állítja, hogy az eddigi tapasztalat egyenesen ragyogó. A hírlapszolgálat ellátásában semmiféle fennakadás nem mutatkozik. Szervezés és bizonyos fokú munkaintenzitás-növeléssel a szombati napok is zökkenőmentesek. Sem a kiosztás, sem az árusítás viszonylatában semmiféle csökkenés nincs.

Pécs. 1. postahivatalban szinte észrevétlenül áttértek az új rendre.

Dr. Pazar Ferenc

Szocialista módon

A posta kiváló brigádja

A kanizsai „Ady” az idős emberekért

Magas kitüntetéssel, a „Posta kiváló brigádja” címet nyerte el 1973. évi teljesítménye alapján a nagykanizsai „ADY” kézbesítő brigád. E szép elismerést komoly, celtudatos munka előzte meg.

A brigád 1962-ben alakult 8 taggal. Négy éven keresztül folyamatosan elnyerték a „Szocialista brigád” címet, a vele járó oklevelet és zászlót. Ezután többször a bronz, majd 1971. évi teljesítményük alapján az ezüst, 1972. évi munkájuk alapján pedig az arany fokozatot érdemelték ki. Munkakedvük egyre fokozódott és az 1973-as esztendő teljesítményei alapján a „Posta kiváló brigádja” büszke cím birtokosai lettek. A brigád fele-fele arányban idősebbekből és fiatalokból áll. A korelnök maga a brigádvezető, az 57 esztendő Kuhár József szaktárs, míg a legfiatalabb a 19 éves Kertész József. A négy fiatal igen jól illeszkedik a négy idősebb szaktárs mellé, és olyan jó a megértés közöttük, mint egy nagy családban.

Kézbesítőterületük az egész várost átfogja, a belvárostól egészen a periferiáig. Eredményeiket annak is köszönhetik, hogy vállalásaik évről évre színesebbek, nívósabbak voltak.

— Mi az, amit a vállalásaik közül kiemelne — kérdezem Kuhár József brigádvezetőt.

— Az utóbbi években vállalásainkat a hivatalvezetéssel előre megbeszéltük. Az volt a fő célunk, hogy első sorban a hivatal tervét segítjük. Ilyen felajánlásunk volt például a megmaradt „Népszava” kalendáriumok elhelyezése. Amikor arról értesültünk, hogy 30–40 darab példány maradt még eladatlan, brigádunk azonnal a hírlaposztály segítségére sietett. Ugyanakkor — bár hivatalunknál betétes kézbesítők viszik az újságokat — brigádunk is részt vesz a hírlapárusításban, előfizető gyűjtésben. Azt hiszem nem kell szégyenkezniünk, hogy 1973 évben 159 ezer forint értékű sajtóterméket adtunk el, segítve a hivatal hírlaptervének teljesítését. A karácsonyi

és húsvéti forgalomban pedig több mint 24 ezer forintnyi képeslapot értékesítettünk.

A jó kollektív szellemre két példát említ a brigádvezető.

— **Sulyok Gyula** nyugdíjas szaktársunk házbontási munkálatainál 50 órát, Rákos József brigádtag melléképületének felépítésénél pedig 40 órát dolgozott brigádunk társadalmi munkában. A városi tanács felhívására egy délután dolgoztunk a csónakázótó földmunkáinál, hogy gyermekeink minél előbb élvezhessék ennek örömeit. Kézbesítő körútjainkon nemcsak dolgozunk és nézünk, hanem látunk is. Egy jó kézbesítőnek ismernie kell szinte minden család kisebb-nagyobb gondját. Körzeteinkben igen szép számmal vannak nyugdíjasok. Vállalásaink között szerepel, hogy az egyedül álló, beteg nyugdíjasok sorsát figyelemmel kísérjük, és ha szükséges, felhívjuk az illetékes tanácsi szervek figyelmét a nehéz helyzetben lévőkre. Ilyen esetekben személyesen járunk el és kopogtatunk. Tavaly több olyan beteg, magatehetetlen nyugdíjas elhelyezését kértük a tanácstól, akiknek senki hozzá tartozójuk nem volt. Ezek az idős emberek ma a szociális otthonok lakói lettek és hálásan gondolnak ránk, amiért ügyükben a tanácsnál eljárunk.

— **Hallhatnánk valamit a kongresszusi felajánlásokról?** kérdezem a brigádvezetőt.

— A pártkongresszus tiszteletére vállaltuk, hogy egész évi felajánlásunkat 4 ezer forinttal megemeljük. Lottó- és totószervezés-eladásunkat is további 16 ezer forinttal növeljük és az 1974. évre felajánlott társadalmi munkát újabb 40 órával tetézzük meg. Ugyanakkor eljárunk, hogy a 80 éves Deutsch bácsit, aki nyugdíjas, és senki hozzá tartozója nincs, elhelyezzék a szociális otthonban. Mindezek a felajánlások terven felüli munkát jelentenek, és a brigád törekszik, hogy túl is teljesítse.

Polay József

NÉVADÓ

Tizenegy apróság volt a „főszereplője” a Postások Művelődési Központjában nemrég tartott névadóünnepségnek, melyen a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság dolgozóinak kisgyermekait avatták bensőséges ünnepség keretében újdonsült állampolgárokká. Képünkön Oláh Miksa szülei és nővérével.

BRIGÁDVETÉLKEDŐ GYŐRÖTT

A Győr-Sopron megyei Távközlési Üzem szocialista brigádjai májusban brigádvételkedőre gyűltek össze a megyeszékhelyen. A versenyt az aranyjelvénnel kitüntetett „Kossuth Lajos” szocialista brigád kezdeményezte és szervezte. Képviselték magukat a soproni, csornai, mosonmagyaróvári brigádok is. Mind-egyik 3 fős csapattal nevezett. A vetélkedő szakmai, munkavédelmi, KRESZ és politikai kérdésekből állt. A résztvevő 12 brigádon kívül jelen levő mintegy félszáznyi közönség külön tárgyjutalmakért válszólhatott a sporttal, valamint a Győr városával kapcsolatos kérdésekre.

Az igen színvonalas vetélkedő végén Mándli Sándor üzemvezető adta át a jutalmakat a legjobb eredményt elért csapatoknak, majd méltatta a vetélkedő eredményességét.

Élüzem lett a kispesti 1-es számú posta

Pontosan érkezik a nyugdíj, a reggeli újság...

A postás itt bizalmi ember. Nemcsak a munkahelyén, hanem a körzetben, a környéken, a 80–90 ezer lakos körében is, akik kispestieknek vallják magukat. Kispeszt 1. számú postája a kerület 5 postahivatala között különleges szerepet tölt be. A postai munka valamenyny ágaival foglalkozik itt, felvételtől a kézbesítésen át a hírlapterjesztésig.

A postás itt egy kicsit családtagnak is számít. Beavatják mindennapi gondjaikba, örömeikbe a lakók, akiket a kézbesítő névről ismer.

— **Ha valakit a postás nem ismer, az nem is lakik itt** — jelenti ki határozottan Ágoston László, a postahivatal vezetője.

A posta dolgozóinak népszerűségében minden bizonnyal az is szerepet játszik, hogy közülük sokan idevalóságok, XIX. kerületiek. A hivatal 1973. évi munkája eredményeképpen élüzem címet kapott. Nem az első kitüntetésük ez, két évvel ezelőtt is a legjobbak között voltak.

— **Hogyan lesz egy posta élüzem?** — kérdeztük Ágoston Lászlótól. Ő szabadkozik, hogy minden a kollektíva és az elődje érdeme.

— Év végén kerültem ide hivatalvezetőnek. Régóta vagyok postás, alkalmam volt több postás kollektívát megismerni, vezetni is. Itt kedvező helyzet fogadott. Előzőm, **Imre Gábor** nagyszerű közösséget alakított ki, és már csak „learatni” jöttem, amit ő vetett.

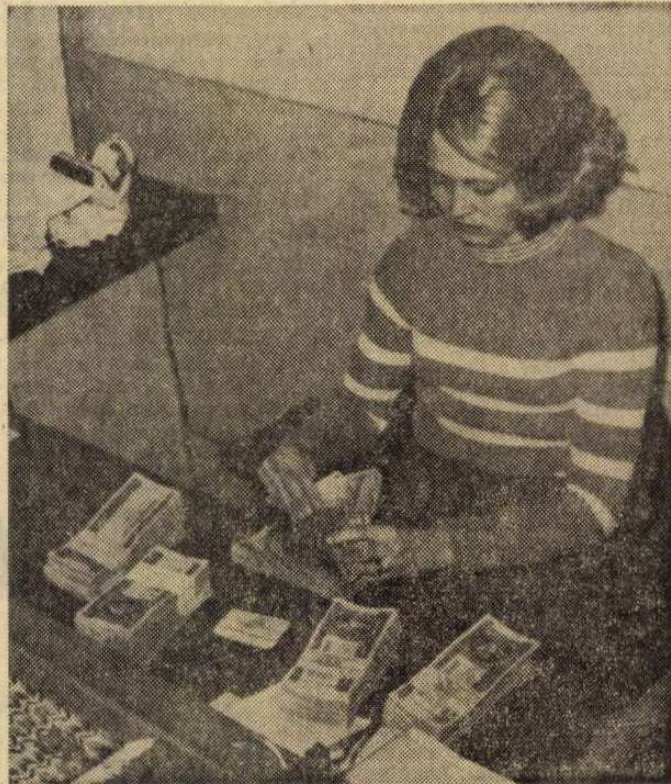
153-an dolgoznak a postán, fiatalok és idősebbek, 20–30 éves postai múlttal rendelkező tőzsgárdatagok. Nők és fér-

fiak vegyesen. De nincs itt se nemzedéki ellentét, se másféle. Az idősebbek tapasztalataikkal, a fiatalabbak frissességükkel járulnak hozzá a sikerekhez. Mert valóban sikersorozat végére tett pontot — reméljük, nem utolsó ízben az élüzem cím.

Hat brigád versenyzett a szocialista címetért. Közülük a **Kossuth** ezüst-, a **Petőfi** bronz-, a **Ságvári** zöldkoszorús lett, a többi — a **Fortuna**, a **Széchenyi**, a **Gábor András** — is oklevelet kapott.

— Itt nem szabad tévedni — hangsúlyozza a hivatalvezető. — Nálunk nem volt fegyelmi, nem volt panasz, bejelentés, a késve kézbesített táviratok száma elenyésző. Az ünnepek előtti csúcsforgalmi időszakban is jól teljesítettük a feladatokat. Egyetlen levél nem ment innen el irányítószám nélkül. Pedig hányan el felejtették postai küldeményekre ráírni. Szerencsés helyzetben vagyunk, mert kiváló vezető gárdával is rendelkezünk. **Urbán József**, a kézbesítési osztály vezetője, ő a szakszervezeti titkárunk is. **Dr. Wurm Ferencné**, a hivatalvezető-helyettes, **Szabó Gyuláné** a helyi ellenőr, **Bocor Ferencné**, a hírlapterjesztési osztály vezetője, **Bánsági Judit** a főpénztáros. Valamennyi dolgozónk neve idekiváncsokra, de mindenkit nem sorolhatok fel, inkább a munkánkról még valamit.

Igen fontos a hírlapterjesztési kampányok jó megszervezése. A lakossággal való közvetlen kapcsolat ezek sikerét nagyban elősegíti. Így 100 szá-

A főpénztáros: Bánsági Judit

zalék felett teljesítették a Népszabadság előfizetési tervet, eredményesen működtek közre a Magyar Hírlap terjesztésében. A posta két műszakos. Ám vannak, akik hajnali 2 órakor kezdik a munkát, éppen a hírlapelosztóban.

A postásokat minősítik. A kispesti 1-es számú hivatal a legjobb osztályzatot, az 5-öst kapta összmunkája alapján.

Ezt az osztályzatot nehéz megszerezni, de könnyen el lehet rontani. Megtartásához további sikerekre van szükség, további hibátlan munkára.

Amihez elengedhetetlen a szakmai képzés és továbbképzés. Többen járnak a dolgozók közül rendszeres oktatásra. Négyen postai szakközépiskolában tanulnak, többen kezelői tanfolyamra járnak, hárman a marxizmus-leninizmus esti egyetemre, az általános tagozatra.

A fiatalok pezsgő életet hoznak ide. Most, hogy már többen vannak, törik a fejüket, mivel tehetnek munkahelyükön otthonosabbá, kellemesebbé. A múlt évben létrehoztak társadalmi munkában egy ifjúsági pinceklubot. Igaz, a felszerelés még hiányos, de már lehet pingpongozni, szórakozni és megvannak a tervek a további csinosítására is.

A kispestiek talán nem is tudják, hogy postájuk élüzem lett. Nem tudhatnak róla, hányan kaptak itt kitüntetéssel, elismerő szavakat és pénzjutalmat kiváló munkájukért, az okleveleket a posta falán talán nem is figyelik. De azt észreveszik, hogy amikor reggel felkelnek, már ott a megrendelt újság, pontosan érkezik a nyugdíj és sorra megkapják a várt leveleket.

Leopold Györgyi

A kézbesítőterem

MINŐSÉG, VERSENY, ÖTLETEK

Brigádok és vezetők párbeszéde

A Postás Művelődési Ház barna termében május 13-án a Pest megyei szocialista brigádvezetők, a nagyobb hivatalok-üzemek vezetői, párt- és szakszervezeti titkárai részvételével tanácskozást tartott a Budapest-Vidéki Igazgatóság.

A beszámolót **Szathmáry Géza** igazgatóhelyettes tartotta. Az 1974. évi tervfeladatok részletes ismertetése, a legfontosabb területek megjelölése mellett kiemelten foglalkozott a szakmai és mozgalmi vezetőszervek irányító, segítő tevékenységével, a szocialista brigádok vállalásaival, munkájuk megszervezésével. A minőség javítására irányuló célkitűzések teljesítéséhez — többek között — a következőket kérte a brigádoktól.

„Az üzemvitel, a fejlesztés és az építés területén egyaránt legyen az 1974. évi versenyvállalások sarkalatos pontja: a jobb szolgáltatást elősegítő minőségi ellenőrzés megvalósítása. Szerepeljen ez minden szaktárs, minden szocialista brigád és brigádtag vállalásai között.”

A beszámolót követő vitában **Pomózi Miklós**, a váci

JSZB titkára és a Vác 1. postahivatal vezetője elmondotta, hogy a járás és hivatala dolgozói megértették a kongresszusi verseny jelentőségét és annak megfelelően már elkészítették vállalásaikat. A Vác 1. postahivatal brigádjai vállalt feladatokat teljesítésével lehetővé teszik, hogy a vasárnapi szolgálatot egy dolgozó is megfelelő színvonalon elláthassa, megszüntethessék az osztott szolgálatot, eredményeiket tovább növelhessék. Külön kiemelte a 17 női brigádtagot, akik többségükben édesanyák is.

Kongresszusi verseny

Lakrovits Gyuláné Dabas 2. postahivatal távközlési brigádjának vezetője ismertette az újonnan felvett dolgozók betanítására, beilleszkedésük megkönnyítésére irányuló tevékenységüket, s hogy 17 munkanapnak megfelelő társadalmi munkával segítettek az új óvoda telepítését. A kongresszusi versenyben vállalták — pontos díjazással, a magasabb osztályú beszállítások megelőző lebonyolításával, az áramkörök

jobb kihasználásával — a távközlési díjbevételek báziphoz viszonyított 7 százalékos túlteljesítését. Egymás segítségével és ellenőrzésével, az önellenzés megvalósításával kívánják javítani a szolgáltatások színvonalát.

Társadalmi munka

Szabó István, a százhalombattai főközpont brigádvezetője beszámolt arról, hogy miként keresik az összeköttetést, a tapasztalatcsere lehetőségét a megye többi brigádjával. Eddigi találkozásai eredményesek voltak, s örömmel tapasztalták, hogy a brigádok mindenütt igen sok társadalmi munkát végeznek.

Farkas Józsefné, Cegléd postahivatal brigádvezetője ismertette, hogy náluk 12 éves a brigádmozgalom, amelyben egymás segítségével, nevelésével már eddig is szép eredményeket érték el. Vállalásaik teljesítésén túl részt vesznek a vezérigazgatóság ötletpályázatán, ahol már jutalmat is kaptak. A jövőben még jobban törekednek egymás segítségére, a minőségi munkavégzésre.

A tanácskozáson még **Kőrösi Jánosné**, Bálint Ernő. **Kőrösi László**, **Csitári Imréné**, **Telek Lászlóné**, **Ruttkay Mátyás**, **Szabó József**, **Tóth László** és **Kiskun Géza** szaktársak is elmondották észrevételeiket, javaslataikat. Valamennyien kifejezték brigádjuk, munkahelyük törekvését a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyben való eredményes részvételre, a Budapest Vidéki Igazgatóság és a Posta célkitűzéseinek, terveinek eredményes megvalósítására.

Élő demokrácia

A brigádvezetői tanácskozást — egy héten belül — a másik három megyében is megtartották, amelyeken mintegy négyszázan vettek részt, és közel hatvan hozzászólás hangzott el. A tapasztalatok igazolják, hogy a szocialista brigádok, a gazdasági, a mozgalmi vezetők „párbeszédei” igen eredményesek, hatékonyan segítik mind a vezetést, mind a brigádok munkáját, az üzemi demokrácia élő, közvetlen hangvételű formáivá váltak és megfelelően előkészítik, hozzájárulnak a dolgozók kongresszusi és felszabadulási munkaverseny-megvalósításához.

Pálfalvi József

50 éves a székesfehérvári rádióállomás

Akik a régi balatoni országúton Székesfehérvárról Szabadbattyán felé igyekeznek, a város szélén két — egyenként 150 méteres — rádiótornyot és körötte számos, 40–50 méteres toronyból álló valóságos toronyerdőt láthatnak. Csak kevesen tudják, hogy a két magas adótorny az ország legidősebb rádióadó tornya, május 25-én volt ötven esztendeje, hogy Székesfehérváron, ezen a helyen üzembe helyezték az ország első adóállomását.

Május 25-én ünnepre gyűltek össze mindazok, akiket adóállomáshoz köt munkájuk és néhányan azok közül, akik az elmúlt ötven év alatt dolgoztak ott. A „hőskorszak”, a kezdeti évek dolgozói közül csak nagyon kevesen érték meg a rádiózás történetében jelentős jubileumot. Nem kevés viszont azoknak a száma, akik 20–25–30 éve tevékenykednek az adótorny árnyékában.

Huber István, az állomás jelenlegi vezetője köszöntötte a vendégeket, köztük Becz Sándort, a Posta, Rádió és Televízió Műszaki Igazgatóságának vezetőjét, Grósz Pált, a Posta-vezérigazgatóság osztályvezetőjét, Villányi Lászlót, az igazgatósági pártszervezet csücsköt, valamint Munka Bét, az igazgatósági szakszervezeti tanácsának titkárát.

Becz Sándor ünnepi beszédében megemlékezett azokról a sikerekről és eredményekről, amelyeket a technika fiatalágában, a rádiózásban az elmúlt fél évszázad alatt elérték Fehérváron az adóállomás dolgozói.

Huber István állomásvezető és Rockenbauer Gábor, az állomás szb-titkára 52 dolgozónak, illetve nyugdíjasnak nyújtotta át a jutalmakat és a jubileumi emléklapokat az évforduló alkalmából.

Az ünnepség résztvevői megtekintették Czirják Gyula és Márky Andor öt tablóból álló kiállítását, amelyen az adóállomás ötven esztendejének történetét dokumentáló emlékek sorakoztak fel.

Az ünnepséget megelőzően beszélgetünk Huber István állomásvezetővel és Rockenbauer Gábor szb-titkárral az adótörténetről, az ott folyó munkáról, a szocialista brigádokról és arról a jó kollektív szellemről, amely jellemzője ennek a létszáma nem nagy, de annál lelkesebb közösségnek.

— Állomásunk építését — mondja az adóállomás vezető mérnöke — 1922-ben kezdték meg Székesfehérvár délnyugati szélén, a balatoni országút mentén. Hungaria Alba Regia (HAR) hívójellel 1924 májusában kezdte meg táviróadását.

sainak sugárzását. A rádióállomás építésében, üzemeltetésében olyan neves személyiségek vettek részt, mint dr. Magyari Endre, a magyar híradástechnika atyja, Novák Károly, aki 1919-ben Kun Béla és Lenin emlékeztetés távirátváltását továbbította Csepelről; Garai László, a Magyar Adócsőgyár későbbi igazgatója és még sokan mások.

— Miben állt a kezdeti tevékenység?

— Ma már szinte hihetetlenül hangzik, hogy az állomás első rádióadója az 50 kW-os „gépado” volt, amelyben váltakozó áramú generátor állította elő azt a több mint 5 kilométer hullámhosszú, nagyfrekvenciás rezgést, amit az adó kisugárzott. Ez a berendezés két, egyenként csaknem 100 négyzetméteres adótermet megtöltött, s a rádiós alkatrészek (ellenállás, kondenzátor) helyett forgó gépekkel volt tele. Mai, újabb adóberendezéseink automatikus hangolási, több üzemdobban használható 11–75 méteres hullámhossz között tetszőleges frekvencián üzemeltethető korszerű adók, amelyek ösüknél húszszor kisebb helyen elférnek.

A II. világháború során a rádióállomás is — az ország más üzeméihez hasonlóan — jelentős károkat szenvedett, épületeit, antennáit megrongálták, berendezéseit elhurcolták. Az elszorított károkat elnére még 1945-ben helyreállítottunk két adóberendezést, s megkezdjük ismét a sugárzást.

— Természetesen ma már egészen korszerű a berendezés.

— Valóban. Az elmúlt években megindított rekonstrukció során egyre újabb, korszerűbb adóberendezéseket kaptunk, s ezekről jó minőségű rádióösszeköttetéseket tudunk biztosítani. Kubától Kínáig számos ország postai rádiótávíró-állomásával állunk rendszeres táviró-összeköttetésben és részt veszünk a belföldi táviróforgalomban is. Emellett valamennyi földrész felé sugározzuk a Magyar Rádió magyar

és idegen nyelvű adásait. A Magyar Rádió külföldre szóló adásainak csaknem felét mi sugározzuk a 12–50 méter közötti rövidhullámú hullámhosszakon. Adásainkat — a beérkezett vételmegfigyelések szerint — hallgatják Dél-Amerikától Ausztráliáig, az Amerikai Egyesült Államoktól Japánig, a világ minden táján.

Következő kérdésünk a szakszervezeti bizottság titkárához szól.

— Köztudomású, hogy az adóállomás dolgozói mindig a munkaversenyek első soraiban voltak.

— A szocialista munkaversenynek évtizedes hagyományai vannak nálunk — tájékoztat Rockenbauer Gábor szb-titkár. — Az utóbbi években négy alkalommal nyertük el az élizem címét szakmai, mozgalmi és társadalmi munkánk elismeréseként. Csaknem valamennyi dolgozónk brigádtag és hogy tagságuk nem csupán formális, bizonyítja például az is, hogy a Béke brigád többszörös arany fokozat után elnyerte a Posta kiváló brigádja kitüntetését; de másik két brigádunk is igen eredményes munkát végzett.

— Szakmai képzettségük köztudomásúan kiváló.

— Műszaki dolgozóink háromnegyed része középfokú, egynegyed része pedig felsőfokú, egyetemi végzettséggel rendelkezik, de ma is sokan tanulnak tovább. Nagy gondot fordítunk dolgozóink politikai nevelésére is. Sokan a város életében, munkájában részt vesznek. Két dolgozónk városi tanács tag, sokan a Hazafias Népfőrtan vagy az MSZMP-ben fejtenek ki tevékenységet. A postás szakszervezet munkájában is eredményesen tevékenykednek többen. Szakmai és mozgalmi vezetőink nagy többsége tíz évnél hosszabb ideje végzi felelősségteljes munkáját. És még egyet: bár dolgozóink átlagos életkora 40 év, igen sok közöttük a törzsgárdatag.

Balogh József

A GAZDÁLKODÓ POSTASZERVEK 1974. ÉVI SZABÁLYOZÓI

AZ 1974. ÉVI SZABÁLYOZÓ RENDSZER jobban tükrözi az alapvető szolgáltatási tevékenységet folytató gazdálkodó postaszervek érdekeit. Az eredménytől és a hatékonysági mutató teljesítésétől független bérfejlesztés lényegében preferenciaként lett a postaszervek rendelkezésére bocsátva. Ez egy-magában is, de a Posta egész gazdálkodási struktúrája is a centralizáltabb bérgazdálkodást kívánja meg.

Ebben a tervében a gazdálkodó szervek számára a bevétel, ráfordítás, eredmény előirányzataik közül csak az eredmény a szabályozó elem. A bevételek és ráfordítások viszonyában létrejöhetnek olyan aránytalanulások, amelyek az eredményt nem, vagy csak pozitív irányban befolyásolják (negatív eredménytelenség ugyanis érdekeltégi alapszöveggel jár).

A hatékonysági mutató mint szabályozó elem, ebben a gazdasági évben nem fejtheti ki hatását. A szerveknek csak az előirányzatok rendelkezésükre bocsátott bérszínvonal felhasználására van lehetőségük adómentes formában, a hatékonyság és az eredmény alakulásától függetlenül. Ez egyben azt is jelenti, hogy a bérszínvonalat fel kell használni, mert eredményjavító tételként nem veszik figyelembe, a bérmegettarítást a szervtől elvonják és központilag, a legnagyobb feszültséget mutató területre irányítják.

AZ ANYAGI ÖSZTÖNZÉS az érdekeltégi alapszöveg keletén belül valósul meg. Új vonása a szabályozási rendszernek, hogy a postaszerveket azonos szintűre indítja. Ez azért vált szükségessé, mert egyes, melléktevékenységet folytató postaszervek indokolatlanul magas, míg más, az alapvető szolgáltatásokat ellátó, de veszteséges üzletágat is bonyolító postaszervek indokolatlanul alacsony érdekeltégi alapot tudnának képezni, az 1968 óta folyó differenciálódás következtében.

Az érdekeltégi alap nagysága lényegében az illető postaszerv 17 napi bére, 1974. évi szinten.

Az I. csoportba tartozó gazdálkodó postaszervek érdekeltégi alapja 1974-ben tevékenységük függvényében a következőképpen alakulhat: az előirányzott eredmény realizálása esetén a rögzített nagyságú érdekeltégi alap használható fel; az eredmény túlteljesítés esetén a többletösszeg, lemaradás esetén a kieső forintösszeg egy szorzószámmal beszorozva megadja az érdekeltégi alap változását pozitív vagy negatív irányban; a szerv egy napi bérének megfelelő nagyságrendű többlet-érdekeltégi alap képezhető abban az esetben, ha a kiváló igazgatóság, üzem, hivatal cím elnyeréséért indított versenyben számára kitűzött valamennyi minőségi mutatót maradéktalanul teljesíti, még akkor is, ha a kiváló címet — más tényezőktől nem teljesítésének következtében — nem ítélik oda.

KÜLÖNÖSEN FONTOS az eredményterv teljesítésének folyamatos figyelemmel kísérése, mert a szabályozó rendszer lehetőséget ad az előirányzott fenntartási költség túllépésére — minden külön vagy előzetes engedély nélkül — az eredmény terhére. Tehát a nyereségterv túlteljesítése esetén a szerv saját mérlegelésétől függ, hogy többletérdekeltégi alapot képez, vagy terven felül fenntartási munkákat végez, végeztet el.

A sajátos tevékenységet folytató, II. csoportba sorolt gazdálkodó postaszervek, nevezetesen a Járműtelep, Kábelüzem, Javítóüzem, Magasépítési üzem és a POTI szabályozóinak az általánostól eltérő vonásait célszerű az év folyamán gondosan és állandóan elemezni, hogy a rendszerben rejlő lehetőséget minél eredményesebben használhassák ki.

A REZSISZERVEKRE AZ ELŐÍRÁS csak annyi, hogy a jóváhagyott gazdasági mutatószámait kötelező betartania. Ha az előirányzott bérszínvonalat a vezérigazgatóság előzetes engedélye nélkül túllépne, úgy a postaszintű eredménytől függő, juttatott érdekeltégi alapját progresszív befizetési kötelezettség terheli.

A módosított szabályozó rendszer különösen alkalmas arra, hogy a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyben ellenjáró egyéneket és kollektívákat, a kiemelkedő minőségű munkát végzőket anyagilag is méltóképpen elismerje, valamint lehetővé teszi a postás dolgozók jövedelemszintjének átgondolhatóbb emelését.

Sáhnó Sándorné

Tyerskova brigád Várpalotán

A szocialista brigádmozgalmak régi hagyományokra épül a bányászvárosban. Olyan kollektívák tevékenykednek az 1-es számú postahivatalnál, melyek méltán váltják ki az elismerést a felettesekből. Most arról kaptunk hírt, hogy a hírlapkiadások tíz tagú brigád alakították és Tyerskova nevét vették fel. Elhatározták, hogy megszerzik a kitüntető „szocialista” teljesíthesséket.

A Tyerskova brigád a Várpalotai 1-es számú postahivatalnál működő Petőfi Sándor aranykoszorús szocialista brigád patronálja, hogy vállalkásukat maradéktalanul teljesíthessék.

25 éves a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság gyártó és szerelő üze

Jubileumi kiállítás

Május 20-án házi ünnepséggel egybekötött jubileumi kiállítás megrendezésével ünnepelte a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság gyártó és szerelő üze, fennállásának 25. évfordulóját. A kiállítás megnyitáson részt vett Szarvas Sándor, a HTI igazgatója, Egyed Ernő, a HTI TSZT-titkára és nem utolsósorban az üzem már más postaszervnél dolgozó első dolgozói, alapító tagjai.

Faragó Tibor üzemvezető visszaemlékező és összefoglaló megnyitó beszéde után, Szarvas Sándor igazgató köszöntötte a jubileum alkalmából az üzem dolgozóit, majd megnyitotta a kiállítást. A viszonylag kis létszámú üzem sok irányú tevékenységét részletekben bemutató kiállítás megrendezését több hetes lelkes és kollektív munka előzte meg. A szakmai vezetés és társadalmi szervek minden segítségét biztosították ahhoz, hogy a szervező bizottság határidőre, és a negyedik évszázados évfordulójához méltó kiállításon tudjon számot adni az elmúlt 25 év jelentősebb — kudarcoktól nem teljesen mentes — összességében eredményes munkájáról. A kiállításunk tartalmazza mindazt, amit ez a kis létszámú lelkes szakmáját szerető kollektíva az országos és a postai hírhálózat újjáépítéséért és fejlesztéséért tett.

Két hét nyaralás, négy gyermekkel

A kormány népesedéspolitikai határozata már eddig is igen sok kedvező eredményt hozott, s ezek közül most a nagycsaládosok üdülése nyomában jártunk.

A Postás Szakszervezet központi vezetőségének határozata alapján, a 3, vagy több gyermeket eltartó, valamint a gyermeküket egyedül nevelő szülők — háromnál kevesebb gyermek esetén is — a felnőtt üdülőikben gyermekeik után térítést nem fizetnek. A kedvezményt területünkön első ízben Kuti Ferencné, a Mohács 1. postahivatal dolgozója vette igénybe.

Munkahelyén az szb-titkárral együtt kerestük fel. Jókedélyű, mosolygós, szőke fiatalasszony fogadott bennünket, akiről nehéz volt elképzelni, hogy négy gyermek édesanyja. Mikor meghallja, hogy mi járban vagyunk, boldogan újságolja: örül az egész család.

Soha nem voltak együtt...

Eredeti tervük az volt, hogy a két kislánnyal mennek üdülni, s a fiúk addig a vidéki nagyszülőknél vakációznak. Ilyen kérelemmel fordult Hosztok Ede szb-titkárhoz. Mikor a jó hírt hallot-

ta, hogy mind a négy gyermeket térítésmentesen vihetik üdülni, nagyon nagy volt a boldogság.

Kutiné 18 éve postás, jelenleg főpénztáros, élvezve a „C”-szolgálat előnyeit és hátrányait, férje a Járás Hivatal mezőgazdasági osztályán dolgozik, s mint elmondotta, eddig még nem volt a családdal együtt üdülni. Nem is nagyon telt ilyesmire. A házasságkötés után a családi ház építését kezdték el, s ennek berendezése — bár férje valóságos ezermester, sokat barátkozol a ház körül —, a növekvő családdal járó fokozott kiadások, gondok az üdülnést mindig háttérbe szorították.

Munka és család

A Balatont főként a 7 éves Ágnes és az 5 éves Eszter várja nagy — számolgotva a napokat az indulásig —, mivel ők még nem látták a nagy vizet. A két bátyó — a 13 éves István és a 9 éves László — már ismerik. A természet szeretetét kiskoruktól szüleiktől tanulják, akikkel szabad idejükben vasárnaponként sokszor tesznek kerékpár-kirándulásokat a környékre. A kirándulásokon készített fotók a családi album kedves emlékei.

— Munkája mellett nem okoz túlzott megterhelést a

család ellátása? — érdeklődünk Kutinétől.

Mosolyogva feleli, hogy bizony vannak gondjai, de szakmáját és a gyerekeket is nagyon szereti és úgy érzi, hogy a fáradtságért gyermekei kárpótolják. Főzni mindennap kell vagy a szolgálat kezdete előtt, ha délutános vagy pedig munka után. A gyerekek otthon ékeznek és felügyeljük a szomszédokban lakó nyugdíjas néni látja el csekély anyagi ellenszolgáltatásért, mivel a nagyszülők nem Mohácsra laknak. Az egyéb házi munkákat közösen végzik, s ehhez a nagyobb fiúk nyújtanak férje mellett segítséget. A gyerekek jól tanulnak 4,5–4,6 a tanulmányi átlaguk. Istvánt a számtan, a biológia érdekli, ezekben a tárgyakból szakkörre is jár. Emellett a sportot is szereti, kosárlabdázik. Gimnáziumban szeretne majd továbbtanulni. Laci inkább „művészlelek” nagyon szeret rajzolni — az iskolai rajzversenyen harmadik helyezést ért el —, és zongorárára jár. A két kislány is jól beilleszkedik a családi közösségbe, igyekeznek édesanyjuk munkáját megkönnyíteni.

— Mi a véleménye az intézkedésekről, amelyeket a nagycsaládosok

érdeklében tettek a párthatározat megjelenése után? — kérdezzük.

Az asszonyok megbecsülése

A párt- és kormányhatározat nyomán a postán is érezhető a nők fokozott megbecsülése. Az elmúlt években sok segítséget nyújtott a nagycsaládosok segélyezés, megelégedés volt számomra, hogy múlt évben kétszer is kaptam ilyen címen segélyt. Örömmel olvastam, hogy ez évtől a kétszeri segélyezést rendszeressé teszik. A csökkentett munkaidő bevezetése és a 9 nap fizetett többlet szabadnap szintén nagy kedvezmény. A megnövekedett szabad idő lehetőséget nyújt a családdal való közös programok tervezésére.

Mint elmondja, az anyagi és erkölcsi elismerés is javult. Az elmúlt évi bérfejlesztést helyeselték a nődolgók és az erkölcsi elismerés sem maradt el. Együtt örültek Kremen Istvánnak külterületi kézbesítő kitüntetésének, aki több mint 20 éves lelkiismeretes munkájáért Posta Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült a hivatalban.

A beszélgetés végén a szakszervezeti bizottság titkára is meglepetéssel szolgált, és közölte, hogy a vezetőség döntése alapján Kutinét is térítésmentes üdülésben részesítik — jó munkája jutalmául.

Kovács Endre

A CSALÁDJOGI TÖRVÉNYRŐL

NAPVILÁGOT LÁTOTT a módosított családjogi törvény. A törvény célja — többek között —, hogy fokozza a gyermekekért való felelősséget és előmozdítsa az ifjúság fejlődését és nevelését.

A családjogi törvény módosításával egyidejűleg — 1971. július 1-től — lép életbe a Minisztertanács rendelete a gyermektartásdíjról, amely a gyermekek, az ifjúság egészséges fejlődésének gazdasági biztosítását teremti meg.

A GYERMEKTARTÁSDÍJRÓL szóló új rendelet a korábbi bírósági gyakorlatban már kialakult és bevált elvek rögzítésén túl, az állam anyagi tehervállalását is számítással veszi a jövő nemzedék minél egészségesebb fejlődése érdekében.

A gyermektartásdíjat — a szülők megegyezése hiányában a bíróság állapítja meg. Ennek alapjául szolgál a tartásra köteles személy munkabére, járandósága, egyéb jövedelme (a továbbiakban: munkabére) és vagyoni viszonyai.

Munkabérként kell számításba venni minden bérjellegű juttatást és minden egyéb rendszeres jövedelmet (részesedés, prémium, jutalom, egyéb jövedelem, stb., a továbbiakban együtt: juttatás). A tartásdíj mértékét általában úgy kell megállapítani, hogy az gyermekenként elérje a tartásra köteles személy átlagos munkabérének és juttatásainak 20 százalékát.

Ez a százalékos meghatározás azonban nem tekinthető olyan legalacsonyabb és egyben legmagasabb mértéknek, amelytől semmiféle körülmények között sem lehet valamelyik irányban eltérni. A bíróság a tartásdíjat az összes körülmények mérlegelése alapján a gyermek szükségletei, megélhetésének és tanításának költségei figyelembevételével 20%-nál alacsonyabb vagy magasabb összegben is megállapíthatja. Ennél figyelembe kell venni a gyermeket gondozó másik szülő anyagi körülményeit is (pl. azt, hogy a gyermeket gondozó szülő jóval kevesebb, vagy jóval nagyobb jövedelemmel rendelkezik, mint a tartásra kötelezett).

ALACSONYABB ÖSSZEG megállapítására különösen akkor kerülhet sor, ha a tartásdíj 20%-ban történő megállapítása meghaladná a gyermek szükségleteit (például a kötelezett átlagos jövedelme tizenhatezer forint. Ennek 20 százaléka 3200 forint. Ez az összeg nyilvánvalóan meghaladja egy gyermek átlagos havi szükségleteit, ezért annak folyósítása már a felhalmozást és nem a megélhetést szolgálja, másrészt burkolt nőtartást jelenthet).

Alacsonyabb összeget lehet megállapítani olyan esetben is, ha a 20 százalékos jövedelemelvonás a tartásra kötelezett szülő saját szükséges tartását veszélyeztetné (például a kötelezettnek nyolcszáz forint összegű nyugdíja van. Ennek 20 százaléka 160 forint, amelynek teljes összegű elvonása már kétségesen teheti a kötelezett megélhetését).

Ha két, vagy több gyermek nem ugyanegy helyen van elhelyezve, előfordulhat, hogy az egyik gyermeket gondozó személy jóval kedvezőbb helyzetben van, mint a másik. Ilyen esetben a bíróságnak a gyermektartásdíj összegét úgy kell megállapítania, hogy egyik gyermek se kerüljön kedvezőbb, illetve kedvezőtlenebb helyzetbe a másiknál.

A tartásdíj megállapításának háromféle módja lehet. 1. A bíróság a tartásdíjat százalékos megállapítás mellett — a munkabér és juttatások alapulvételével — bizonyos alapösszeget is meghatároz (például 1500 forint havi jövedelem alapján, 20 százalékos gyermektartásdíj megállapítása mellett 300 forint alapösszeget). Ilyen esetben a munkáltató — a letiltás alap-

ján — a kiutalásra kerülő összeget esetenként e százalékos alapján számítja ki, amennyiben a munkabér, illetőleg a juttatás összege emelkedik (így jár el a munkáltató, ha a példában szereplő kötelezett munkabére 1500 forintból 1700 forintra emelkedik. Ilyenkor a munkáltató már az 1700 forint 20 százalékát, 340 forintot köteles levonni a kötelezett munkabéréből). A munkabér csökkenése esetén sem lehet azonban újabb bírósági határozat nélkül kevesebb tartásdíjat folyósítani, mint amennyit a bíróság a százalékos megállapítás mellett alapösszegeként megállapított (így ha a példában szereplő kötelezett havi munkabére és juttatásai nem érik el az 1500 forintot, akkor is az alapösszegeként meghatározott 300 forintot kell levonni gyermektartásdíj fejében). 2. Indokolt esetben a bíróság a tartásdíjat — a százalékos megállapítás mellett — kizárólag határozott összegben állapítja meg (pl. havi 800 forint). 3. Mód van arra is, hogy a bíróság határozott összegben állapítsa meg a tartásdíjat, és csak bizonyos juttatások tekintetében alkalmaz százalékos megállapítást pl. havi 650 forint + az újtási díj, stb. 20 százaléka).

A bíróság a tartásra kötelezett szülővel szemben akkor is megállapíthatja a gyermektartásdíjat, ha a gyermek az ő háztartásában él ugyan, de a tartásáról nem gondoskodik. A bíróság által megállapított gyermektartásdíj összegének módosítására akkor kerülhet sor, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság a határozatát megállapította, később lényegesen megváltoztak (például a kötelezett anyagi helyzete jelentősen jobb, illetve rosszabb lesz, vagy a gyermek megélhetéséhez betegsége, illetőleg más lényeges körülmény folytán nagyobb összegű tartásra van szükség).

A munkáltató a gyermek gondozóját — kérelemre — köteles tájékoztatni a tartásdíj kötelezett munkabérééről, egyéb juttatásairól, amelyek alapján a tartásdíjat ki kell számítani.

LÉNYEGES ÚJ RENDELKEZÉS, miszerint: ha a kötelezett ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a tartásdíj behajtása más okból átmennetileg lehetetlenné vált — és a gyermeket gondozó szülő sem képes a gyermek részére tartást nyújtani —, a bíróság kérelmére, az ügy körülményeinek alapos mérlegelése után elrendelheti a tartásdíjat az állam által való ideiglenes folyósítását. A bíróság e tárgyban soron kívül, nem peres eljárásban dönt.

Ilyenkor a bíróság a tartásdíjat abban az összegben határozza meg, amelyet a kötelezett szemben eredetileg alapösszegeként megállapított. Ettől csak annyiban térhet el, amennyiben a gyermek tartása a másik szülő útján biztosítható. Tehát, ha a gondozó szülő a gyermek részére csak részben tud tartást nyújtani, a tartásdíjat csak abban a részben folyósítja az állam, amely részben a gondozó nem képes a gyermek megélhetését biztosítani. A teljes tartásdíjat csak az a szülő kapja meg, aki nem képes gyermekét eltartani.

AZ ÁLLAM ÁLTAL IDEIGLENESEN ELŐLEGZETT összeget a tartásdíj fizetésére kötelezett késedelmi kamattelherrel köteles az államnak megtéríteni.

Szintén családvédelmi érdekeket szolgál az az új rendelkezés is, hogy a disszidált személyek állam által elkobozott vagyona erejéig a már lejárt, illetőleg a jövőben előreláthatólag esedékes gyermektartásdíjért az állam felel, azaz tartást nyújt.

Bár az új rendelet július 1-én lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

Dr. Pikó Adrienne

A Posta Szociális Hivatal Központi Munkásszállója a József Attila lakótelep egyik büszkesége. A tizenkét emeletével szinte kiemelkedik a többi modern épület közül. A második, harmadik és negyedik szinten a tanfolyamosoknak, a többin a posta munkásszállományi dolgozóinak nyújt otthont az impozáns épület.

Reggelente a férfiak innen indulnak munkába, a tanfolyamosok pedig az előadóterembe sietnek. A szálló csak a délutáni órákban népesül be ismét.

Este hét óra. A hall csendes. Az egyik asztalnál két ember beszélget, odébb a tanfolyamosok tartanak rögtönzött konzultációt. A portánál sincsen forgalom, a pingpongteremből sem hallatszik a labda kopogása, pedig máskor programja oly zsúfolt, hogy külön időbeosztással lehet csak a vitákat elkerülni.

A nyári időszak holt szezon a munkásszállóban — magyarázzák a szálló vezetői. Ilyenkor nincsenek TIT-előadások, a filmklub is befejezte működését, és a jó időt kihasználva szívesen sétálnak az emberek vagy éppen moziba mennek.

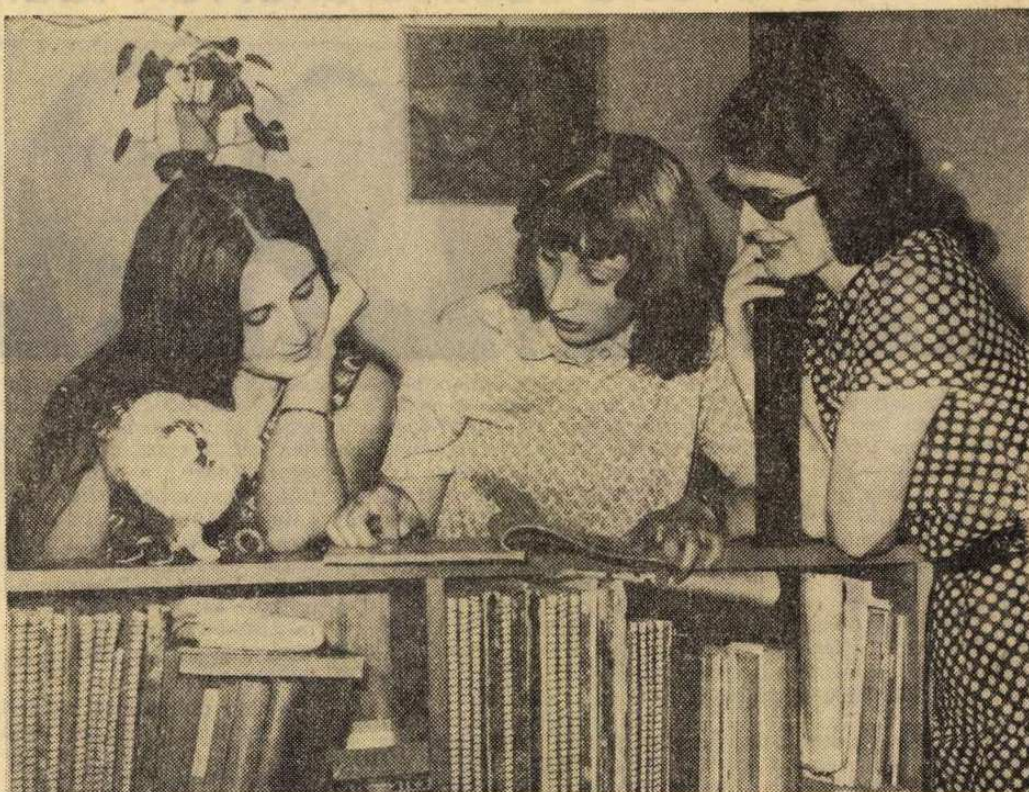
A folyosó egyik beugrójában Szűcs Ida, a tanfolyam hallgatója hátat fordítva a világnak, vizsgára készül. Mint mondja, csak hangosan tud igazán tanulni, s hogy társait ne zavarja, a folyosó csendes zugába húzódik.

A második emelet 26-os számú szoba teakonyhájában sósmogyorót bontanak a lányok. Jó májszolni, mondják nevetve. Merksz Viktória szegedi, Hrabina Julianna nyíregyházi és Tóth Margit soproni hallgató, a többiek a Debreceni és a Miskolci Postaigazgatósághoz tartoznak. Nyolcan laknak egy szobában. Az ország három különböző sarkából érkeztek ide és a közös munka, az örömek és néha a gondok — mert vizsgaidőszakban a diáklelet sem könnyű — összekovácsolta a szoba lakóit.

A „diákkotthon” kényelmes — bár a szekrényt nem a lányok ruháitárhoz méretezték —, a szoba tiszta, lakályos. A könyvespolc roskadásig megtel a jegyzetekkel, afféle igazi diáktanya. Disznóbiélek idején a hazáról érkezett kóstolókat együtt fogyasztják el. A szoba lakói havonta harminc forintot raknak a kaszába; kényeret, teafüvet, citrompótlót, jaffát vásárolnak a közös pénzből, időnként virágra és egy-egy labosra is futja belőle. A vizsgák után ifjúsági

Egy este a munkásszálláson

Afféle diáktanya — A munkahelyek közönye — Pingpong és tv

Együtt könnyebb tanulni

táborban pihenik ki a tanévvégi fáradalmakat, majd a Balaton mellett töltik gyakorlati idejüket.

A már működő felvonóval Fegecs János szállóvezetővel és Bartucz Jánossal, a szállóbizottság elnökével a tizenkettedik emelet felé tartunk.

— Hogy vagy Pista — kérdi a szálló vezetője az egyik fiatal embertől. — Fáradtan, ma volt az érettségi írásbeli vizsgám — válaszolja Kovács István, a kábelüzem dolgozója. A szobeli még ezután következik — teszi hozzá.

A legfelső emelet egyik szobájában már lefekvéshez készülődnek az emberek. Este fél hat órára érkeztek haza — nehéz napjuk volt.

— Jó kis budai földet ástunk ma — meséli Hidvégi Sándor.

Farkas Sándor éppen saját-készítésű vacsoráját fogyasztotta el, majd az újságokból tájékozik a világ eseményeiről.

— Olvasás nélkül nem tudok lefeküdni, hol az újságot,

hol pedig a könyvet szedem elő.

Mivel töltik szabad idejüket? — kérdeztük a szoba lakóit.

— Szívesen pingpongozunk és a televízió jelent szórakozást. Őszől tavaszig sűrűn vannak rendezvények. Ilyenkor nyáron a filmklub sem működik, nehezebb agyancsapni az időt, meg aztán sokan vidéken dolgoznak, mások szabadságon vannak, és többen a vizsgákra készülnek.

A központi művelődési ház szervezi a filmklubot és biztosítja az előadókat. A kiküldött szakember vetítés előtt elmondja a maga véleményét és vitára nem nagyon kerül sor. Talán nem lenne hasztalan, ha előbb megtekinthetnénk a filmet és utána beszélgetnénk róla.

A filmklub fenntartása költséges és az emberek véleménye szerint nem éri el célját.

A munkásszállás lakóinak egy része ritkán hagyja el szobáját. Ha rossz a lift, még vacsorázni sem mennek a

földszintre, mert a 12. emeletre elég felkapaszkodni.

— Az emberek többsége unalomra van kárhoztatva — hangsúlyozza a szállóbizottság elnöke. Egyedül a kábelüzem adott rádiót és járat újságot dolgozóinak. A többiekkel üzemük keveset törődik. Az éjjeliszekrény-lámpák szétesnek, ezért aki tanul, és zavarja a többieket. Ebből a szobából is kettő most végzik az általános iskolát — teszi hozzá.

Mi lenne a megoldás? — A munkahelyek fordításnak több gondot a munkásszállásra. Törődjenek többet az itt lakókkal. Nekünk minden pénzünk. A kulturális célokra adott nagy összeget bizonyára jobban fel lehetne használni, a társasjátékoknak jobban örülnének az emberek (ami volt az önkormányzat, ami az ittlakók is hibásak). Így bizonyára többen maradnának idehaza és kevesebben keresnék fel a csehszlovákot — mondja végzetül a szállóbizottság elnöke.

Puri Gusztáv

„Jeles” osztályzatot kapott a Posta

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium hivatalos lapjában, a *Közlekedésügyi Értesítőben* szerény közlemény jelent meg az elmúlt év márciusában. Minisztériumunk a felügyelet alá tartozó szervek részére újtási versenyt hirdetett meg az újtómozgalom 25. évfordulója alkalmából.

A vállalatok két csoportban versenyeztek a helyezésekért. Az A jelű csoportban azok a vezérigazgatóságok, trösztök szerepeltek, amelyeknél a hasznosított újtások, találmányszámuk száma a 200 darabot, vagy az újtások révén elért vállalati eredmény a 10 millió forintot meghaladta évente. A posta ebben a csoportban versenyzett a legnagyobb eredményű vezérigazgatóságok és trösztök (MÁV, ÁPIT, VOLÁN stb.) között.

A B csoportban versenyzők az előbbi feltételeknek eleget tenni nem tudó KPM vállalatok voltak.

A versenyfeltételek szorós mutatókkal súlyozták fontosági sorrendben a mozgalmi tevékenység ismert tényezőit, ezzel összevethetővé téve az olyan jellemzőket, mint a tömegesített mutató benyújtott javaslatok, a komoly tartalomra utaló elfogadott darabszám, az alapos elbírálást érzékelte hasznosított darabszám, a pénzben kifejezhető hasznát jelző vállalati eredményt forintban, az újtási tevékenység irányítottágára utalóan a feladattervi pontokra beérkezett és ebből elfogadható, hasznosított újtások száma stb.

A posta 1973. évi eredménye az 1972. bázisidőszakhoz viszonyítva minden vonatkozásban

pozitív volt. Az újtómozgalom valamennyi jellemző mérőszámán emelkedett, emiatt egyetlen esetben sem kellett pontokat levonni. A pontok összszáma tekintetében a posta mind a saját kategóriájában, mind abszolút értelemben a legtöbb jó pontot érte el, így a verseny első helyezettje lett.

Az értékelést a KPM Közlekedéspolitikai Főosztálya és Munkügyi Osztálya végezte el az érdekeltektől szakszervezetek bevonásával. Az eredményről Röndönyi Károly államtitkár elvtárs, a miniszter első helyettese a következő értesítést küldte Horn Dezső elvtársnak:

„Szíves tájékoztatásul közlöm, hogy az újtómozgalom 1973-ban meghirdetett újtási verseny A csoportjában a Magyar Posta az I. helyet érte el, melyért 15 000 forint jutalom illeti meg. A jutalomnak a gazdasági miniszteri alaptól a Postavezérigazgatóság részére történő átutalása tránt intézkedtem. Az újtómozgalomban kifejtett eredményes munkáért köszönetem fejezem ki és további sikereket kívánok.”

Az elért eredmény a postás újtók, szervezők, a mozgalom irányítói és megvalósítói együttes, összehangolt munkájának eredménye. A versenykifirás intézkedik a jutalomösszeg szétosztási irányelveire is. Eszerint a helyezések alapján járó jutalom felhasználásáról a helyezést elérő szerv vezetője a szakszervezettel egyetértésben dönt, figyelembe véve, hogy a jutalmat azok részére kell kifizetni, akik az újtási versennyel összefüggésben az újtómozgalom és a feltalálói

tevékenység irányításában, szervezésében, az újtások, találmányok megvalósításában, kiemelkedően eredményes munkát végeztek.”

Az 1973. évben végzett, az újtási versennyel összefüggő irányító, szervező és kivitelező munka alapján — a hasznos eredmény mértékét, a 100 dolgozóra eső javaslatok darabszámát is figyelembe véve — a kapott jutalomösszeget a gazdasági vezetés és a szakszervezet együttes mérlegeléssel az alábbi postaszervezeteknek ítélte:

Postavezérigazgatóság, P. Rádió- és TV Műszaki Igazgatóság, Budapesti Távfeszítő Igazgatóság, P. Központi Javítóüzem, Miskolci Postaigazgatóság.

A jutalmazott postaszervezetek körét a KPM által kitűzött versenyfeltételek legeredményesebb teljesítése, azaz a posta által elért pontszámokhoz való hozzájárulás mérté-

ke határozta meg. Nem jelenti azonban ez azt, hogy más versenyfeltételek szerint más postaszerveink nem jöhettek volna számításba az értékelésnél. A fejlődés útjában meg kell akadályozni a mozgalmi tevékenység egyes mozzanatainak tisztítását, az új gazdaságirányítási rendszernek jobban megfelelő irányba terelése, a feladattervekkel, a propagandával, a tömegesítésével, az ellenőrzés kiszélesítésével és még sok tényezővel jogosan dicsekedhetnek olyan postaszerveink, akik a fenti értékelésben nem szerepelnek, mozgalmi munkájuk soronlevő részét azonban dicséretesen végezték el. Mind a jutalmazott, mind az egyéb munkájukkal kitűnt postaszervezetek a mozgalomban kifejtett munkájukért az államtitkár elvtársával köszönetet mondunk és további sikereket kívánunk.

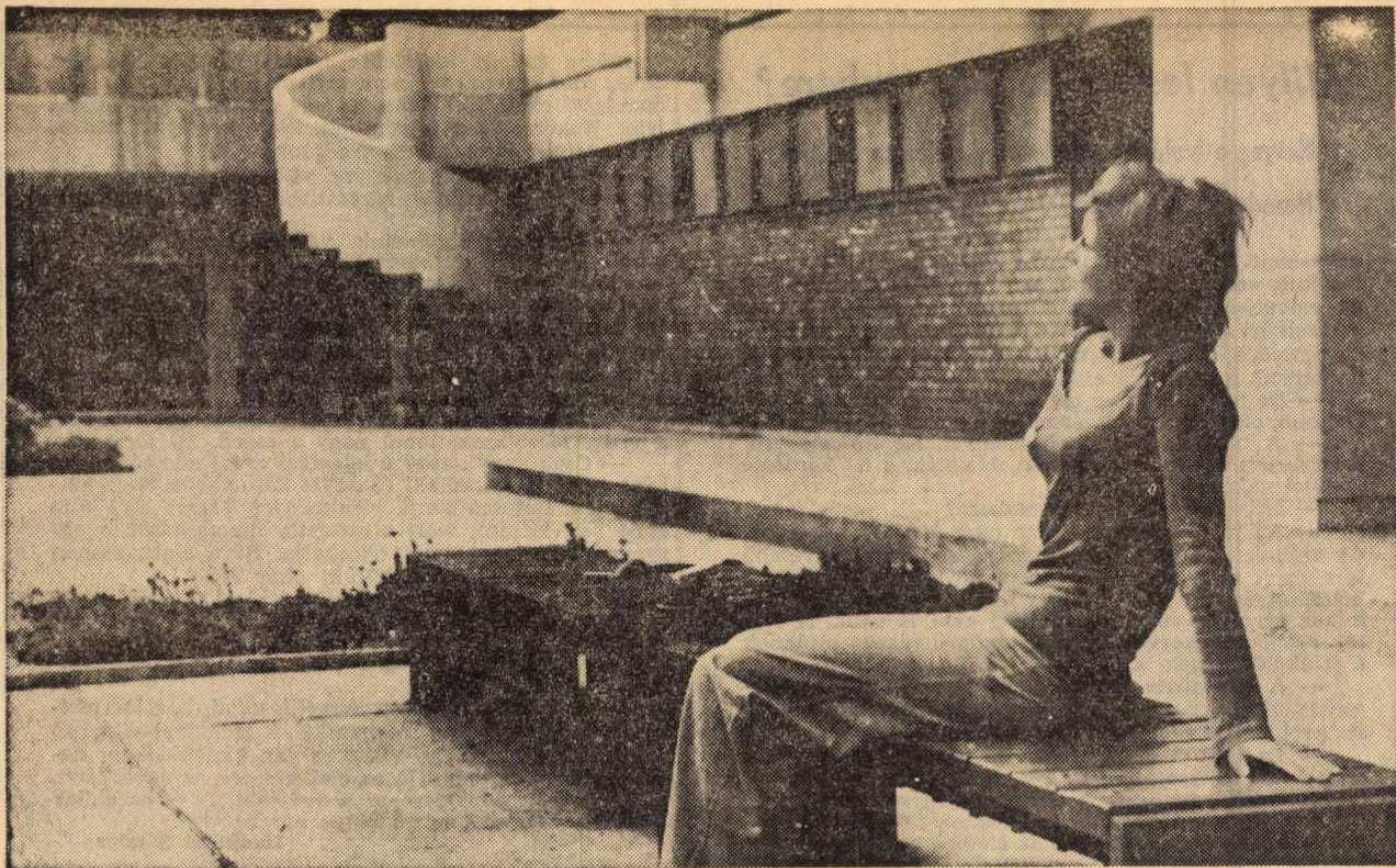
Pálfalvi — Gálgoczy

SZOCIALISTA BRIGÁDOK TANÁCSKOZÁSA

A Szakszervezetek Fejér megyei Tanácsának székházában 63 szocialista brigád és e címért dolgozó postáskollektíva vezetője részvételével rendeztek tanácskozást, melyet Rózsás Ferenc, a megyei postahivatal helyettes vezetője, a Postások Szakszervezete Fejér megyei területi összekötője nyitotta meg. Ezután Szathmáry Géza, a Budapest-vidéki Postaigazgatóság gazdasági igaz-

gatója tartott vitaindítót. Ismertette a szocialista brigádok vállalásait, amelyeket az MSZMP XI. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére tettek. Szólt az 1973-as gazdasági eredményekről, az 5,1 százalékos nyereségről. Hangsúlyozta, fontos feladat a postások élet- és munkakörülményeinek további javítása.

Cs. J.

Megkezdődött a nyári szezon Rómain

Az első júniusi hét végén telt ház, igazi nyári szezon fogadta a sportolni és pihenni vágyókat szakszervezetünk Római parti üdülőtelepén. Még a Medárd napi kellemetlen időjárási meglepetések — borús ég, hirtelen zápor — sem tudták megfutamítani a Duna leglelkesebb szerelmeseit. Ennek a hét végének szombatján 62 hajó — kajákok, szkifek, kilbotok — indultak túrára a Budapesti Evezős Szövetség bajnokságának második fordulóján. Vasárnap további 40 vízi jármű csatlakozott a túrázókhöz. (Megjegyezzük, hogy az első fordulót a Postás Sport Egyesület „vizesei” nyerték meg.)

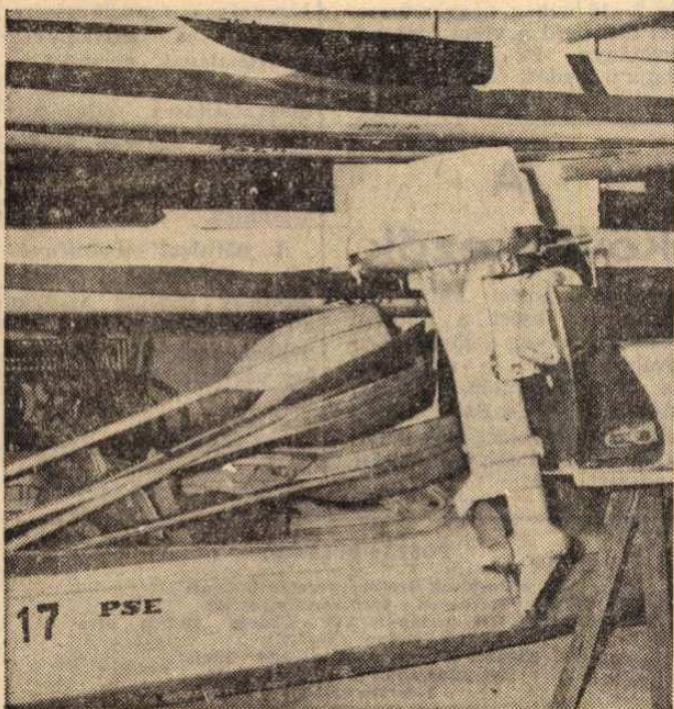

Fejős István megérkezett a túráról

Az üdülők, a hétvégi pihenők kényelméről, szórakozásáról nemcsak a gyönyörűen berendezett és felszerelt épület, a gyerekeknek és felnőtteknek készített sporteszközök, játékok gondoskodnak, hanem a szép környezet, az előrelátó üdülővezetés is. Az egyetlen, ami egyelőre úgy látszik, cserbenhagyja dolgozóinkat, az az időjárás. Reméljük, mielőbb felhagy borús szeszélyeivel — meghazudtolva a Medárd naphoz fűződő néphitét —, jóra fordul, s akkor amolyan igazi kánikulai szezonról tudósíthatunk majd a Római fürdőről.

Kicsit hideg a Duna...

(Fotó: Puri)

Csendélet a csónakgarázsban

TERMÉSZETBARÁTOK TALÁLKOZÓJA MISKOLCON

A már hagyományos országos postás természetbaráti találkozó színhelye ezúttal Miskolc lesz június 21., 22., 23-án. Szép feladat a hagyományok ápolása, különösen akkor, ha az a baráti kapcsolatok ápolásán kívül az egészséget is szolgálja.

A természetjárás nincs korhoz kötve, mindenkit felfrissít szellemileg és fizikailag. Hazánk minden területe alkalmas e sportág aktív gyakorlására, mindenütt felfedezhetők a természet szépségei. Vonatkozik ez az ez évi találkozó színhelyére is, Miskolc-Tapolcára.

A találkozó szervezői szeretnék ismertetni a résztvevőkkel Miskolc környékét — Lillafüredet, Tapolcát — és magát a várost is. Ehhez idegenvezetők állnak rendelkezésre.

A találkozó programjában tájasmertető túra és tájékozdási futóverseny is szerepel. Az előbbin minden érdeklődő részt vehet, akit érdekel e szép sportág. A versenyzők kétfős csapatokban indulva kényelmes tempóban teszik meg a kb. 8 kilométeres távolságot, és néhány ellenőrző ponton kérdésekre felelnek a látottakról, a helyi ismeretéről. A kérdésekre való felkészüléshez a miskolci és bükküi útikalauzt ajánljuk.

A tájékozdási futóversenyen csak igazolt versenyzők vehetnek részt. A versenyt az érvényben lévő versenyszabályok szerint bonyolítjuk le.

Mindkét verseny lebonyo-

lításához a helyi szakszervezetek adnak segítséget. A természetbarát-találkozón és -versenyen résztvevőket Miskolc-Tapolcán szállásoljuk el a motelben és magánházaknál lévő több ágyas turistaszállásokon. Néhány fő részére lehetőséget tudunk biztosítani a Lidó szállóban történő elhelyezésre.

Az érkezőket — amennyiben nagyobb csoportokban érkeznek — az állomásról autobuszon visszük ki Tapolcára, segítséget nyújtunk a visszautazáshoz is.

Az igényeknek megfelelően étkezést is biztosítunk. 21-én reggelit, ebédet, vacsorát, 22-én reggeli fogyasztásra lesz lehetőség, üzemi konyhai áron. 22-én este táborút mellől lesz a versenyek ünnepélyes eredményhirdetése, és kis műsorral szeretnénk emlékeztetni a találkozózt.

E néhány sor nem ad arra lehetőséget, hogy a programot és az egyéb tudnivalókat részletesen ismertetessük, de ez itt nem is célunk. A Postások Szakszervezetéhez tartozó szakszervezeti alapszerveket levélben kerestük meg, segítséget kértünk tőlük a találkozó sikeres szervezéséhez, és megküldtük nekik az országos postás természetbarát találkozó és verseny részletes programját, a versenykiírást, a jelentkezési lapokat. Arra kérünk minden érdeklődőt, hogy forduljon a helyi szakszervezeti bizottsághoz, ott részletes felvilágosítást kapnak.

Tolnay Zoltán

AZ NB I-ES KARDCSAPATBAJNOKSÁGBAN

GYŐZTES: A SZEGEDI POSTÁS

Május 9-től 12-ig rendezték meg Budapesten a vívók NB I-es csapatbajnokságát mind a négy fegyvernemben. A Postás színeket a Szegedi Postás kardozói (Apró László, Kovács István, Ferencz Péter, Apró Ferenc, Szporny Miklós és Sándor Tamás) képviselték.

A verseny megrendezése előtt a mezőny mindössze 8 csapatát két négyes csoportra osztották. A szegedi csapat rendkívül kedvezőtlen beosztást kapott. A Sz. Postás kardozói a sokszoros magyar bajnok Bp. Vasas, az idei magyar bajnok BVSC és a BSE vívóival kerültek egy csoportba. A másik négyes csoportban az Újpesti Dózsa, a Bp. Honvéd, a Csepel és az Eger vívott. A szegedi fiúknak egyetlen céljuk lehetett; könnyen, minél kevesebb erő leadásával vívni a „nagyok” ellen, hogy a másik csoport 4. helyezettjével vívandó kiesési rangadót jó erőben, de kelően bemelegedve várják.

A kétszeres BEK-győztes Bp. Vasas 9:0-ra győzött a Sz. Postás ellen. A csapatban Sándor, Kovács, Szporny és Ferencz vívott. A BVSC 9:1 arányban bizonyult jobbnak a Sándor, Apró F., Kovács, Apró L. főállítású szegediek ellen. A postás győzelmét Sándor szerezte. A BSE—Postás mérkőzés 9:3 arányban végződött. A csapatból Apró F. 2, Apró L. 1, Ferencz és Szporny 0-0 győzelmet szerzett.

A másik ágon a Csepeli Vasas végzett a 4. helyen, így a Sz. Postás—Csepel mérkőzésen dönt el a bennmaradást jelentő 7. hely és a kiesés sorsa. Jóleső érzés volt a szegediek számára, hogy a Magyar Vívó Szövetség olyan fontosnak tekintette a kiesési rangadót, hogy a zsűrielnöki tisztelet Kárpáti Rudolf, hatszoros olimpiai aranyérmes kardvívónk látta el!

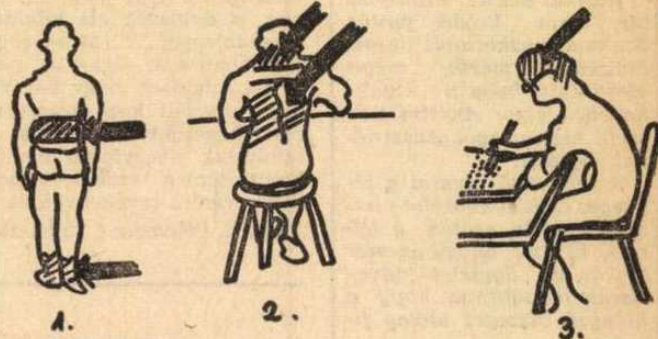
A szegediek Apró F., Apró L. Kovács és Ferencz összeállításban léptek pástra. Ide-

ges hangulat uralkodott a páston, a tét bénítólag hatott a versenyzőkre. Az első kör levivása után 2:2 volt az eredmény, a Csepel 4:2-re elhúzott. A Postás egyenlített, így a második kör után 4:4-re alakult a találkozó állása. A harmadik körben jutott először vezetéshez a szegedi csapat (6:5), de a Csepel rögtön egyenlített. Kielezett, szinte drámai küzdelem folyt a páston, egyik csapat sem tudott a másik fölé kerekedni. Óriási izgalmak között került sor a negyedik, az utolsó kör levivására. Az eddig győzelmet aratott csapatkapitány, Apró Ferenc elszenvetve első vereségét, ezzel a Csepel 7:6 arányban vezetett. A szegediekben azonban volt erő újítani. Ferencz Péter megszerezte első győzelmét (7:7), majd Kovács István győzelmével már a Postás vezetett 8:7 arányban! Az utolsó csörte előtt nagy számolgatás kezdődött a pást szélén. A kapott találatok aránya 53:57 volt a szegediek javára, ami azt jelentette, hogy a Postás már egy 5:2-es vereséggel is legyőzi ellenfelét. Erre a mérkőzésre a szegediek közül a 30 éves játékosodó, Apró László, míg a csepeliek részéről a jónévű, balkezes Jekelfalusi állt föl. A szegedi fiú 2:1-es vezetésénél már el is dönt a találkozó, és egyben a bennmaradást jelentő, értékes 7. hely sorsa.

Végeredményben tehát a Szegedi Postás—Csepeli Vasas kiesési rangadó 8:8 arányban végződött, de a győzelmet a Postás szerezte meg 3 kevesebb kapott találattal. A szegedi csapatban Apró Ferenc 3, Apró László és Kovács István 2-2, Ferencz Péter 1 győzelmet szerzett.

A csapat tagjain kívül minden dicséret megilleti a Postás fiatal edzőjét, Apró Lászlót, és a Postás-vívók „mindenesét”, Jávorkai Istvánt, akiknek áldozatos munkáját ez a szép siker híven tükrözi.

Munkahelyi testnevelés

— A munkahelyi testneveléssel kapcsolatban tudni kell, hogy a különböző munkát végző dolgozóknál hol jelentkeznek az úgynevezett „fáradtsági centrumok”, és ennek megfelelően kell az egyes gyakorlatokat megtervezni:

1. ábra: Az állomunkát végző dolgozók fáradtsága és az ezzel járó panaszok először és leginkább a deréktájékon és a boka körül mutatkoznak.

2. ábra: Az ülve dolgozók háta és vállóve fárad el legjobban. Általános és mindennapos panasz a hátban érzett szúró fájdalom.

3. ábra: Az értelmiségi dolgozóknál a fáradtság magában az agyban jelentkezik, minek következtében romlik az egész szervezet valamennyi működése.

1. gyakorlat: 1-3. ütemre szökdelés zárt lábbal 3-szor. 4. ütemre 180 fokos fordulat zárt állásban.

2. gyakorlat: Kiinduló helyzet terpeszállás, karok a mellnél. 1-2. ütemre könyöklendítés hátra kétszer, 3-4. ütemre nyújtott karhúzás hátra kétszer.

3. gyakorlat: Kiinduló helyzet alapállás. 1. ütemre törzshajlítás előre, zárt lábbal, bokaérítéssel. 2. ütemre kilépés bal lábbal támadóállásba, kar magastartásban, egyidejű törzshajlítás előre bokaérítéssel. 4. ütemre kilépés jobb lábbal támadóállásba, kar magastartásban, egyidejű törzshajlítás hátra.

4. gyakorlat: Kiinduló hely-

zet terpeszállás, karok a csípőn. 1-2. ütemre törzsfordítás balra kétszer. 3-4. ütemre törzshajlítás jobbra kétszer.

5. gyakorlat: Kiinduló helyzet zárt állás. 1. 3. ütemre láblendítés nyújtott lábbal oldalt vízszintes helyzetig. 2. ütemre láblendítés a test előtt keresztbe. 4. ütemre kiinduló helyzet. 5-8. ütemben ugyanaz ellentétes lábbal.

6. Gyakorlat: kiinduló helyzet terpeszállás, karok mélytartásban. 1. ütemre törzshajlítás előre, talajérintéssel. 2. ütemre törzsdöntés előre, karlendítéssel magastartásba, a hát egészen homorított helyzetet érjen el.

7. gyakorlat: 1-3. ütemre rugózás háromszor guggolótámaszban. 4. ütemre ugrás terpeszállásba, kezek a tarkón. 5-7. ütemre törzskörzés 3 ütem alatt. 8. ütemre ugrás lábzárással guggolótámaszba. Ugyanezt ellenkező törzskörzéssel is.

8. gyakorlat: Kiinduló helyzet, zárt állás kezek a tarkón. 1-2. ütemre könyökök közéltése az orr előtt, a levegő folyamatos kifújásával. 3-4. ütemre a könyök lehető legnagyobb mértékű hátra húzásával, a mellkas kiemelésével belégzés.

Megjegyzés: A légzőgyakorlatokat általában az ablak vagy szellőztetés felé fordulva végezzük, kb. háromszor-négyszer, mert a többszöri végrehajtás könnyen szédülést okozhat.

Tamás Csaba

A biológia legújabb felfedezései évek óta izgalomban tartják a világot. Kísért Wells szép új világának döbbenetes látomása, különösen amióta a biológiai felfedezések adta lehetőségekről mindenkinek érthető könyvet írt G. R. Taylor. A Biológiai pokolgép kelen-dőbb volt, mint a legizgalmasabb krimi, mert olvastunk benne az apja halála után száz évvel született gyerekről, a melyhűtött és mesterséges emberekről, az ész és emlékezet vegyszeres befolyásolásáról, lombikbábokról, csecsemőgyárakról, kutyafejű, emberkező kengurukról, hogy csak a legelképzetebb részleteket említsük. Nem tudni, mennyi mind ennek a valószínűsége.

Egy azonban bizonyos: a biológiai pokolgép ketyeg. Meg tudjuk akadályozni robbanását, s a felbecsülhetetlen értékű felfedezéseket az emberiség javára fordítjuk-e majd?

— Bizunk benne, hogy a pokolgép nem robban. A veszély mégis nagy. A biológia feltárt egy olyan területet, mely a tudomány jelenlegi boszorkánykonyhája. Ebben a konyhában most sok mindent kevernek, kombinálnak, de nem azért, hogy elpusztítsák az emberiséget, hanem hogy megtalálják a továbbfejlődés lehetőségeit — mondja dr. Kiszeli György professzor.

— A biológusok legújabb felfedezéseit nem fogadták szívesen lelkesedéssel, a várható eredményektől sokan félnek. Professzor úr szerint valós-e a félelem?

— A félelem bizonyos értelemben indokolt, mert tapasztaltuk már, hogy a tudomány vívmányait iszonyatos pusztításokra használták fel. Egyetlen kiút van, meg kell akadályozni, hogy a tudomány óriási felfedezéseinek alkalmazása ne függjön se örültektől, se kallandoroktól.

— Ön miben látja az egészséges továbbfejlődés lehetőségeit?

— A mi gondjaink abból származnak, hogy a technikai és a biológiai létünk feltételei, ugyanakkor ve-

Milyen lesz a holnap embere?

Ketyeg a biológiai pokolgép — Életet az éveknek

Neandervölgyi kannibál — Az egyensúly reménye

szélezyezeti is egymást. Ebből a halálos gyűrűből egyetlen kiút van: a társadalmi lény. Ha felismerjük, hogy az emberiség összétársadalmi kategória. Vannak már nemzetközi szervezések, az UNESCO, a FAO, amelyek ha egyelőre kezdetleges módon és ellentmondásosan is, de keresik a közös nevezőt.

— De mit várhat az egyes ember, mit ígér a jövő? Erősebb, okosabb, szebb, értelmesebb lesz az ember?

— A biológia eddigi eredményei, az élő anyagról megszerzett összes ismereteink biztatók, s a kérdésre igennel válaszolok.

— Milyen lesz a holnap embere?

— Az már valószínű, hogy nem leszünk kopaszok, de testünket kevesebb szőr borítja. A fogunk kevesebb lesz, mert már napjainkban sem nő ki mindenkinek a bölcsességfog, s ez a fejlődés jele. Az emberiség valamikor egységes volt, valószínűleg azzá is válik. A fajták szaporodó keveredéseinek eredményeként eltűnnek a szinkronizációk is.

— A biológusok hosszú életet ígérnek nekünk. Dicsékszünk, hogy az életkor meghosszabbodott. Az öreg-ség problémája azonban változatlanul megoldatlan.

— Ez igaz. Vannak, akik azt mondják, hogy nem annyira az életkort, hanem a szénitást hosszabbítottuk meg. Nem túlzottan emberséges megjegyzés, de be kell látnunk, hogy egyelőre nem adunk elég életet az évek-nek. Az öregség különben is az életben véghezvitt vagy

kudarcból fulladt kísérletek megnyilvánulási formája, az az idős ember, aki nem érti meg a fiatalt, elárulja önmagát, rossz tulajdonságai egy kevésbé sikeres élet jelei. Nekünk az a feladatunk, hogy a pályaválasztáskor értelmes életprogramot adjunk.

— Sokan nem bíznak az emberiség fejlődésében, azt mondják, ösztönei agresszívek, őseink emberevők voltak.

— Agresszív ösztöneink valóban léteznek, de csak annyi, amennyi életbenmaradásunkhoz szükséges. Ezt kitűnően megfigyelhetjük gyermekeinken. Őseinkről annyit, hogy a neandervölgyi kannibál volt, valószínűleg fehérjeszükséglete tette azzá. De a cromagnoni már rituális okok miatt evett emberhúst. A mai brutális agressziót a társadalmi berendezkedés és a túltermelt urbanizáció okozza.

— Nemrég még a szervátültetésektől volt hangos a világ. Most szokatlanul nagy a csend. Mi történt?

— Csak annyi, hogy a jelenlegi orvostudomány nem képes többre. Ha valaki új szívet kap, ahhoz, hogy évekig éljen, teljesen steril körülmények között, zárt bura alatt kell tartani, mert elvesztette immunitását, s egy gyenge nátha a halálát okozhatja. Bura alatt, emberi funkciók gyakorlása nélkül ki akar élni?

— Ön szerint mennyire tolható ki az átlagéletkor?

— A jelenlegi vizsgálatok szerint körülbelül 130 évre. Ez öröklött program.

— A biológiai felfedezések tükrében hogyan jellemzi ön a mai állapotokat?

— A misztikus, a természetfilozófiai, a cölocentrikus, a geocentrikus, a mechanikai, a technikai világkép után most új, biológiai világkép van kialakulóban. Remélem, hogy ez megadja az embereknek az egyensúlyt, a biztonságot, s megteremt a biológiai lét és az ahhoz szükséges technika harmonikus egyensúlyát.

Hankóczy Sándor

Szeretett hivatalom

Semmiféle hír nem jut olyan gyorsan végig a 4-es posta felvételi osztályán, mint az, ha valaki sir.

Mérgelődni, dühöngeni szabad, hisztizni is szabad, és tetszése szerint meríthet mindenki saját szitológiai szótárából, már csak a világhírű, magyar származású Selye János kanadai endokrinológus iránti szimpátiából is, aki a stressz levezetésére a „szitológymódor” a szervezetre jó hatással van, a szervezetet a stressz ható erejét már rég fölismerte.

De egészen másképpen állunk a sirással. A könnybefülő fájdalom megállásra, vigasztaló szóra kényeszerit, és azonnal közügyvé válik, ha forrása a hivatal becsületének, jó hírnevének feltétele.

Rozika, aki az öltözőben sir, nem kezdő postás. Szakmai gyakorlatát három évvel ezelőtt kezdte, mégis előfordult, hogy a munka hevében egy Ausztráliába szóló kiscsomagot Ausztriának díjazott.

A közvetítő hivatal a visznyeges díjkülönbözetet természetesen elutasította, ezután a felvétel hivatal, ahogyan a szokás, az ügyfelet udvariasan felszólította, hogy a hiányzó összeget utólag fizesse ki.

— Nem lett volna szabad kiértékelni — sirta át a délutáni Rozika. — Az ügyfél egy újságíró, ezek után egész biztosan kisserkeszti a hivatalt.

Tényleg, mi lesz akkor, ha az újságíró történetesen több okból is haragszik a postára és megírja az elmarasztaló cikket? Nagyon kínos.

Eltelt egy aggodalmas, izgalomtól túlfeszített huszonnégy óra. Utána következő nap az újságíró ügyfél, egy meglehetősen kedves, de-rős ember, behozta a pénzt. De nem adta oda az osztályvezetőnek, a felvétel kereszte.

— Nem, nem fogadom el a pénzt — Rozika még a kezét is hátra tette —, hibát követtem el, meg is fizetem, csak ne tessék kisserkeszteni a hivatalt — amikor a könnyeivel küszködve idáig jutott, újra sirva fakadt.

— Az nem úgy van — felelte az újságíró komolyan — a pénz jár. Tessék — nyújtotta át az összeget, majd nagyon szigorú hangon folytatta. — Kérem, én minden héten kétszer jövök a Városházára, minden alkalommal be fogok jönni ide a postára is, hogy megnézzem — de itt már elmosolyodott — nem könnyes-e a szeme.

Halmi Ida

JEGYEK A POSTÁS MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

Nem kell a pénztárnál sorbaállni

Hadd kezdjem egy személyes megjegyzéssel, nem az újságíró, hanem a színházba járó tapasztalatával. Az elmúlt évtizedben, amíg közönségszervezők működtek, a színházakban, szezononként tízszer, tizenkétszer mentem el a színházba, a most véget ért színházi évadban, mert nem téttek elem a havi programot, hogy válasszak — csupán egyszer váltottam jegyet a pénztárnál.

Hasonló rossz tapasztalattal rendelkeznek bizonyára a postahivatalok, központok és más intézmények dolgozói is, bár lehet, nagyképűen szolamokat puffogatni, mondván: „A kultúra megér annyit fáradságot, hogy az ember sorbaálljon a színházjegyért”, vagy „ma már olyan erős a kulturális igény, hogy nem kell tálcán a dolgozók elé tálni a színházjegyet...”. Mind a két állításban van igazság, mégis azt mondom, hogy kár volt a jól bevált közönségszervezést megszüntetni, illetve a színházak jegyirodájával helyettesíteni a szakszervezetek ilyen irányú tevékenységét.

Ezt a véleményt támasztot-

ták alá azok a kulturális munkát végző aktívok, akik július első hetében összegyűltek, első ismét a régihez hasonló módon segítők társai színházjárásukat. Rögtönzött közvéleménykutatásból kiderült, hogy a volt közönségszervezők kultúrpropagandistaként valóban szélesebb körben és sokoldalúbban népszerűsítik a színházakat, a jó filmeket, kiállításokat, könyveket, de kevesebb színházjegyet adnak el.

Cseh Vilmosné, a Posta Központi Hírlapterjesztő képviselője így fogalmazott: „Bár-milyen szívesen végezzük ezt a munkát, lehetetlen hiány-talanul eleget tenni a feladat-nak. Ki képes a 25 fővárosi pénztárnál sorban állni, s az egyéni vásárlókhoz hason-lóan néhány jegyet kérni. Mi társadalmi munkában végez-zük ezt, munkaidő után, házi-asszonyok is vagyunk, bizony, családunk látja hátrányát, és közben társaink kérésének sem tudunk megfelelően eleget tenni!

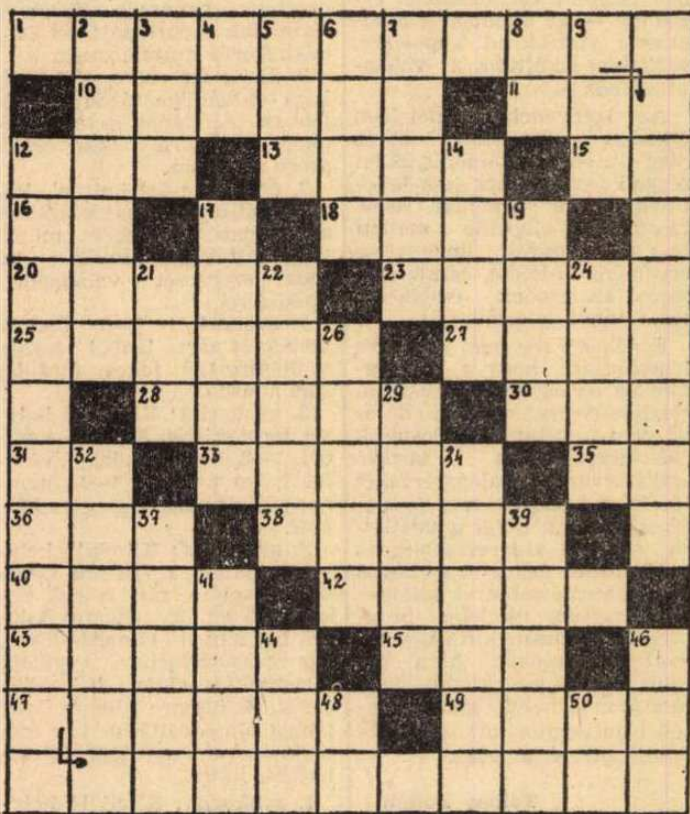
De nem a passzok gyűjtésére hívták össze a Postás Művelődési Központba a pro-

pagandistákat, hanem hogy segítsenek nekik. A régi közönségszervezők régi ismerő-süket, Dobos Lászlót látták viszont, aki sok esztendőn át a postás-vasutas közönségszer-vező iroda vezetője volt, s most nyugdíjasként ismét segíti a postásokat. A jövőben ismét lehet a Benczur utcában jegyet igényelni, nemcsak az jut majd, amire a színházi pénztárosok rábólintanak, hanem ismerve aktivitását, jó kapcsolatait a színházak vezetőivel, a „hiánycikkéből”, vagyis azokból a jegyekből is jut majd, amelyeket az elmúlt évben nem sikerült megszerezni. Ezzel a lehetőséggel bizonyára nemcsak a megjelentek élnek majd, hanem azok is, akik a munkahelyeken dolgoznak is, akik-től a mostani találkozó nem vettek részt. Ezért is közöljük, hogy színház-, opera- és a most nagyon aktuális szabad-téri előadások jegyét ügyében minden kedden 10 órától 13 óráig és csütörtökön 13–16 óráig áll rendelkezésre Dobos elvtárs. Megtalálható telefonon is: a 228-483-as szá-mon.

—i—e

KERESZTREJTVÉNY

VIZSZINTES: 1. Jules Re-jet repülőgép a második vi-nard mondta. 10. Földrés. 11. lágáborúból. 20. Szovjet vá-Erre a helyre. 12. V. G. D. 13. rosból való. 23. Nem most. 25. Tancos, dalos műsor. 15. Tanított. 27. A-val a végén, Rangjelző. 16. O. É. 18. Szov-hegység. 28. Nyugalom, kénye-

lem (latin). 30. Francia utca-név. 31. Antal Miklós. 33. Taszítók. 35. Rosszlelkű két betű. 36. Zsivaj. 38. Ilyen „asszony” is van. 40. Alkotók. 42. Ellentétes és feltételes kö-tőszó. 43. Aljas. 45. D. T. R. 47. Virág, névelővel. 49. Fran-cia folyó.

FÜGGŐLEGES: 2. Elfo-gyasztva, régiesen. 3. Házial-lat. 4. Kis patak. 5. Éra. 6. Gyümölcs. 7. Nem hagy dol-gozni. 8. Azonos római szá-mok. 9. Becézett leány. 12. Az idézet második része. 14. Ve-rem — dagályosan. 17. Kosz-tolt. 19. Kutya fajta. 21. Vé-dő. 22. Görögország régi neve. 24. Becézett leány. 26. Nem tart meg. 29. Motormárka. 32. Régi gondolkodás. 34. Az írógép csinálja. 37. Ez kell például a sok sétához. 39. Azonnal. 41. Kereskedelmi műszó (maradék stb.). 44. Ró-mai számok. 46. Az összeadás szava. 48. Juttat. 50. Vissza-as!

BEKÜLDENDŐ a vízszintes 1 és függőleges 12.

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 1974. június 29.

Az előző számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése: vízszintes 1.: A képmuta-tás a bűn, függőleges 27.: hó-dolata az erénynek.

KÖNYVJUTALMAT NYER-TEK: Krúchó Józsefné (Ti-szapúspöki), Mátyás Ferenc (Szolnok), Schmeider Ernőné (Budapest), Újvári József (Szendrő) és Weisenburger Mária (Bonyhád).

Matuzsálem lap

Dániában 225. évfordulóját ünnepelte a közelmúltban a Koppenhágában megjelent, Berlingske Tidende című napilap, amelynek alapítója Ernst Heinrich Berling volt, meg 1749-ben. Az ünnepségen részt vett a dán posta vezérigazgatójának képviselője is. Ez a dán lap volt az olyan egyetlen európai újság, amely közelítőleg teljes terjedelmében az amerikai függetlenségi nyilatkozatot, és részletesen beszámolt a francia forradalom eseményeiről.

Japán sztrájkolók

Az Általános Szakszervezeti Főtanács — SOHYO — Japán több nagyvárosában infláció-ellenes tüntetéseket szervezett, amelyeken aktívan részt vettek a posta dolgozói is. A megmozdulások során jobb munkakörülményeket, magasabb béreket, és az infláció megállítását követelték a szervezett dolgozók milliói, mintegy 6–7 millió munkás.

NATO-ellenes bélyegek

Élénk érdeklődést keltett nemzetközi postai körökben az a hír, hogy a Holland Pacifista Szocialista Párt NATO-ellenes bélyegek kibocsátását határozta el. A bélyeg, amelynek terjesztését a holland posta rövidesen megkezdte, postai ügyi alapját képezi annak a támogatásnak, amelyet a portugál kormányzatok nemzetközi felszabadító mozgalmaknak kívánnak nyújtani.

ÚJSÁGPAPÍRHÁNY

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Szervezetének, a FAO-nak erdészeti szervezete tanulmányt tett közzé az olasz fővárosban, amelyből kitűnik, hogy az elkövetkezendő 5–10 évben nagy méreteket ölt majd a világ újságpapírhánya. Ez befolyásolni fogja a kiadást és a lapok terjesztésének hatékonyságát is.

A következők

Bevált a postai külterületi kézbesítés, ezért a Soproni Postaigazgatóság a jövő évben tovább bővíti a rendszert. Az idén Révfölöp, Csopak, Ábrahámhegy és Balatonfüred külterületi lakosságának biztosítják a fejlettebb kézbesítési rendszert.

POSTÁS DOLGOZO

Postások Szakszervezetének Lapja Szerkesztő a szerkesztő bizottság Szerkesztőség: 1146 Budapest XIV., Cházár András utca 13. Telefon: 428-377. Kiadja: a Népszava Lapkiadó Vállalat 1364 Budapest VII., Rákóczi t. 54. Telefon: 224-519. A kiadásért felel: GABOR MARTON igazgató Szikra Lapnyomda, Budapest

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Postavezérigazgatóság a távbeszélő-szolgálat automatizálásával kapcsolatban a forgalom zökkenőmentes lebonyolítására pályázatot hirdet az alábbi feladatokra:

1. Különböző főközpont-típusok esetén a foglalt állomásokra figyelembevétele jelzőhang biztosítására az érkező távolsági hívás alkalmával.

2. Valamennyi típusú automata fő-, mellék- és alközpont jelzőhangjainak optimális mértékű egysége-sítése.

3. Három perc lejártát előre jelző hang biztosítása a nyilvános állomásoknál.

Pályázni lehet egy-egy témával külön is. A pályázat nyilvános és jelíges. Ennek megfelelően sem a pályázaton, sem a pályázatot tartalmazó postaküldemény burkolatán nevet nem lehet feltüntetni. A pályázó nevét és címét a pályázatba csomagolt, lezárt borítékban kell elhelyezni. Mindkét borítékra rá kell írni a szabadon választott jelíget; továbbá a burkolatát a „Jelzőhang-pályázat” szót is. (A szabálytalanul beküldött pályázatok a bíráló bizottság a részvételből kizárja!)

A pályázatok postára adásának határideje: 1974. szeptember 30. Cím: 1540 Budapest, Postavezérigazgatóság, Felvilágosítást ad Szabó Lajos, 350-526.

A pályázatok díjazására 25 000 forint áll a bíráló bizottság rendelkezésére, amelyet a pályaművek színvonalának megfelelően oszt ki. A díjazott és a megvalósításra elfogadott pályázatok egyúttal újításnak tekinthetők és ennek megfelelő díjazásban is részesülnek.

A pályázat eredményéről az érdekeltek a bíráló bizottság döntése alapján a felhívást közzétett lapokból legkésőbb decem-ber végéig szerezhetnek tudomást.

Postavezérigazgatóság